РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА

Е
НАЦРТ

ЗАКОН
О ОРГАНСКОЈ ПРОИЗВОДЊИ

Бања Лука, децембар 2024. године

Нацрт

ЗАКОН
О ОРГАНСКОЈ ПРОИЗВОДЊИ

ГЛАВА I
ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Закона
Члан 1.

Овим законом уређују се производња пољопривредних и других производа методама органске производње, циљеви и начела органске производње, методе органске производње, контрола и цертификација у органској производњи, а која обухвата обиљежавање и оглашавање, надзор, сакупљање, прераду, складиштење, превоз, промет, увоз и извоз органских производа, службене контроле и друга питања од значаја за органску производњу.

Дефиниција органске производње и производа
Члан 2.

(1) Органска производња је производња пољопривредних и других производа која се заснива на примјени метода органске производње у свим фазама производње, прераде, сакупљања, стављања у промет, укључујући и период конверзије, а која искључује употребу генетички модификованих организама (у даљем тексту: ГМО) и производа који се састоје или су добијени од ГМО, као и употребу јонизујућег зрачења, у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(2) Органски производ је сваки производ који је произведен и означен у складу са овим законом, осим производа произведеног током периода конверзије.

(3) Производи добијени ловом дивљих животиња и риболовом не сматрају се производима органске производње.

Примјена Закона
Члан 3.

(1) Одредбе овог закона примјењују се на производе који потичу из свих фаза органске биљне и сточарске производње, животињску аквакултуру и пчеларство, када се такви производи производе, сакупљају, прерађују, обиљежавају, стављају у промет и на тржиште или се намјеравају производити, прерађивати, обиљежавати, стављати у промет, а који обухватају:

1) свјеже (живе) или непрерађене пољопривредне производе, укључујући сјеме и други биљни репродуктивни материјал (расад и садни материјал),

2) примарне пољопривредне производе,

3) прерађене пољопривредне производе који се користе као храна,

4) храну за животиње,

5) квасце који се користе као храна и храна за животиње.

(2) Одредбе овог закона примјењују се и на друге производе уско повезане са пољопривредном производњом.

(3) Министар доноси Листу осталих производа повезаних са пољопривредом неопходних за прераду органске хране и хране за животиње.

(4) Одредбе овог закона примјењују се на сва правна и физичка лица која у било којој фази производње, сакупљања, прераде, обиљежавања, стављања у промет и на тржиште учествују у активностима које се односе на производе из ст. 1. и 2. овог члана.

(5) Одредбе овог закона не примјењује се на припрему хране у објектима јавне исхране.

(6) Одредбе овог закона не искључују прописе којима се уређују области безбједности хране, здравља и добробити животиња, здравља биљака, сјемена и садног материјала, области трговине и уређења тржишта пољопривредних производа, осим ако овим законом није другачије прописано.

(7) На питања која нису посебно уређена овим законом примјењују се одредбе закона којима се уређује општи управни поступак.

Значење израза

Члан 4.

(1) Поједини изрази употријебљени у овом закону имају сљедеће значење:

1) превентивне мјере су мјере које предузима произвођач у свакој фази производње, прераде, припреме и стављања у промет да би се осигурало очување биодиверзитета и квалитета земљишта, мјере за спречавање и контролу штетних организама и болести, те мјере које треба предузети да би се избјегли негативни утицаји на животну средину, здравље људи, животиња и биљака,

2) мјере предострожности су мјере које произвођачи предузимају у свакој фази производње, прераде и дистрибуције да би се избјегла контаминација производима или супстанцама које нису одобрене за употребу у органској производњи, као и мијешање органских производа са конвенционалним производима,

3) период конверзије је период потребан за прелазак са конвенционалне производње, односно производње која није органска, на органску производњу у току којег се на производној јединици примјењују одредбе овог закона и прописа донесених на основу њега,

4) производ из периода конверзије је производ који је произведен током периода конверзије,

5) производна јединица је земљиште, објекат, просторија или простор који се користе за производњу,

6) органска производна јединица, осим у периоду конверзије, јесте производна јединица којом се управља у складу са захтјевима који се примјењују за органску производњу,

7) производна јединица у периоду конверзије је јединица којом се управља у складу са захтјевима који се примјењују за органску производњу и може се састојати од производних јединица за које период конверзије започиње у различитом времену и има различиту дужину трајања периода конверзије,

8) произвођач је физичко или правно лице или група физичких или правних лица, без обзира на правни статус те групе и њених чланова, а који производи, прерађује и ставља у промет органске производе у складу са овим законом,

9) биље су живе биљке и живи биљни дијелови, укључујући свјеже воће, поврће и сјеме,

10) биљни репродуктивни материјал су биљке и сви дијелови биљака, укључујући сјеме, у било којој фази раста, а који су способни и намијењени за производњу пољопривредних биљака,

11) органски хетерогени материјал јесте група биљака унутар једне најниже познате ботаничке таксономске јединице која:

1. показује заједничке фенотипске карактеристике,

2. одликује се високим нивоом генетске и фенотипске разноликости између појединачних репродуктивних јединица, тако да материјал представља ту групу биљака као цјелину, а не као мали број јединица,

3. није сорта у складу са прописом о признавању сорти пољопривредног биља,

4. није мјешавина сорти,

5. је произведена у складу са овим законом,

12) сорта или хибрид погодни за органску производњу означавају сорту или хибрид у смислу прописа о признавању сорти пољопривредних биљака, која се одликује високим нивоом генетске и фенотипске разноликости између појединачних репродуктивних јединица и резултат је активности органског узгоја,

13) матична биљка је позната биљка од које се узима репродуктивни материјал за узгој нових биљака,

14) генерација је група биљака које чине један степен у линији поријекла биљака,

15) производи аквакултуре су водени организми у било којем стадијуму животног циклуса, а који су резултат активности аквакултуре или производи добијени од њих,

16) припрема је поступак конзервисања или прераде органских производа или производа из периода конверзије, или сви други поступци који се спроводе на непрерађеном производу без промјене почетног производа, као што су клање, резање, чишћење или мљевење, те паковање, означавање или измјена ознака које се односе на органску производњу,

17) фазе у органској производњи су све фазе у примарној производњи, преради, складиштењу, превозу и промету, укључујући дистрибуцију, увоз и извоз органских производа,

18) контролна организација је независно правно лице које врши контролу и цертификацију у органској производњи и друге службене активности,

19) контролор је лице запослено или ангажовано у контролној организацији које спроводи службене контроле или одређене послове који се односе на друге службене активности,

20) план контроле је план који сачињава контролна организација, а који садржи опис активности које ће контролна организација предузети у области контроле органске производње, као и опште информације о структури, распореду рада и организацији контролних мјера у области органске производње,

21) цертификација је поступак на основу којег контролна организација издаје писмено увјерење (цертификат) којим потврђује да је органски производ произведен у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега,

22) неусаглашеност подразумијева неусаглашеност са овим законом и прописима донесеним на основу њега,

23) контрола је спровођење низа активности с циљем утврђивања усаглашености са овим законом и прописима донесеним на основу њега,

24) додаци храни за животиње су супстанце и микроорганизми који се додају храни за животиње ради побољшања њених биолошких и хранљивих вриједности и квалитета, бољег искоришћавања хранљивих састојака и продужења трајности, једноставнијег технолошког поступка у припреми смјеша и побољшања карактеристика производа од животиња,

25) објекат јавне исхране је било који објекат (укључујући возило или

непокретни или покретни штанд), као што је угоститељски објекат, кантина, болница, дјечији вртић, школа, социјална установа и други објекти који испоручују храну крајњем потрошачу, у којима се, у оквиру њихове дјелатности, храна припрема за директну конзумацију крајњем потрошачу,

26) интегритет органских или производа из периода конверзије подразумијева да производ нема неусаглашености у било којој фази производње, припреме и дистрибуције које утичу на карактеристике органских производа, односно карактеристике производа из периода конверзије, те да нема неусаглашености које се понављају или су намјерне,

27) издавање потврде је поступак на основу кога овлашћена контролна организација издаје потврду да је увезени органски производ произведен у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(2) Поједини изрази употријебљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба пола.

ГЛАВА II
ЦИЉЕВИ И НАЧЕЛА ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ

Циљеви
Члан 5.

Органска производња има сљедеће циљеве:

1) заштита животне средине и климе,

2) одржавање дугорочне плодности земљишта,

3) смањење загађења животне средине,

4) добробит животиња и посебно задовољавање етолошких потреба животиња у зависности од врсте којој припадају,

5) подстицање кратких канала дистрибуције и локалне производње,

6) очување ријетких и аутохтоних раса којима прijети изумирање,

7) допринос очувању, заштити и одрживом коришћењу биљног генетичког материјала прилагођеног специфичним потребама и циљевима органске пољопривреде,

8) биолошка разноврсност, нарочито коришћењем разноврсних биљних генетичких ресурса као што су органски хетерогени материјали, те сорте и хибриди погодни за органску производњу,

9) подстицање развоја активности гајења биљака у систему органске пољопривреде како би се допринијело повољној економској перспективи органског сектора.

Општа начела
Члан 6.

Органска производња је одрживи систем управљања који се заснива на сљедећим општим начелима:

1) поштовању природних система и циклуса, као и одржавању и побољшању стања земљишта, воде и ваздуха, здравља биљака и животиња и њихове међусобне равнотеже, те здравља људи,

2) одговорном коришћењу енергије и природних ресурса као што су вода, земљиште, органска материја и ваздух, те очувању природних предјела као што су локалитети природних баштина,

3) производњи широког спектра висококвалитетних прехрамбених и других пољопривредних производа и производа аквакултуре који су у складу са захтјевима потрошача за производима произведеним поступцима који нису штетни за животну средину, здравље људи, здравље биљака и здравље и добробит животиња,

4) осигурању интегритета органске производње у свим фазама производње, прераде и дистрибуције хране, као и хране за животиње,

5) успостављању одговарајућих метода управљања биолошким процесима, а који се заснивају на органским принципима и методама коришћења природних ресурса:

1. у којима се користе живи организми и механичке производне методе,

2. гајења усјева и узгој животиња повезаних са земљиштем и производња у аквакултури која је у складу са принципом одрживог искоришћавања водних ресурса,

3. које искључују употребу производа произведених од ГМО и производа произведених помоћу ГМО, осим ветеринарско-медицинских производа,

4. које се заснивају на процјени ризика и примјени мјера предострожности и превентивних мјера,

6) ограниченој употреби спољашњих инпута, ако су спољашњи инпути потребни или не постоје одговарајући поступци и методе управљања наведени у тачки 5) овог члана, спољашњи инпути ограничавају се на:

1. инпуте из органске производње, а у случају биљног репродуктивног материјала приоритет се даје сортама и хетерогеном материјалу одабраним због њихове способности да испуне специфичне потребе као и циљеве органске пољопривреде,

2. природне супстанце или супстанце добијене природним путем,

3. спororастворљива минерална, односно неорганска ђубрива,

7) прилагођавању производног процеса, како би се узео у обзир санитарни статус, регионалне разлике у органској равнотежи, климатски и локални услови, фазе развоја и специфичне узгојне праксе,

8) искључивању клонираних животиња из цијелог органско-прехрамбеног ланца и узгој животиња код којих је изазвана вјештачки индукована полиплоидија, као и јонизујућег зрачења,

9) одржавању високог нивоа добробити животиња, уз поштовање специфичних потреба за одређену врсту животиње.

Посебна начела која се примјењују на пољопривредне активности и аквакултуру

Члан 7.

У погледу пољопривредних активности и аквакултуре, органска производња заснива се на сљедећим посебним начелима:

1) одржавању и побољшању природне плодности земљишта и његове стабилности, задржавању воде у земљишту и биолошке разноликости, онемогућавању сабијања и ерозије земљишта, као и исхрани биљака првенствено кроз екосистем земљишта,

2) ограничавању употребе необновљивих ресурса и спољашњих инпута на најмању могућу мјеру,

3) рециклирању отпада и нуспроизвода биљног и животињског поријекла као сировине у биљној и сточарској производњи,

4) одржавању здравља биљака превентивним мјерама, избором одговарајућих врста, сорти или хетерогеног материјала отпорних на штетне организме и болести,

плодоредом, механичким и физичким методама, те заштитом природних непријатеља штетних организама,

5) употреби сјемена и животиња са високим степеном генетске разноврсности, отпорности на болести и дуговјечности,

6) избору биљних врста и сорти способним да у специфичним системима органске производње и агроеколошким условима дају принос, имају отпорност на болести и способност природног укрштања,

7) употреби биљног репродуктивног материјала (органски хетерогени биљни материјал), сорти или хибрида погодних за органску производњу,

8) производњи сјемена сорти помоћу природне репродуктивне способности и фокусирањем на задржавање унутар природних баријера укрштања,

9) не доводећи у питање пропис о сјемену пољопривредног биља, подстицању произвођача да користи биљни репродуктивни материјал добијен са сопственог газдинства, како би подстакли коришћење генетичких ресурса прилагођених посебним условима органске производње,

10) избору врсте и расе животиња и бирању јединки високог степена генетске разноврсности, способности животиња да се прилагоде локалним условима, њиховој приплодној вриједности, дуговјечности, виталности и отпорности на болести или здравствене проблеме,

11) начину сточарске производње, прилагођене локацији и земљишту,

12) примјени начина узгоја којим се подстиче јачање имунитета и јача природна одбрана од болести, укључујући редовно кретање и приступ отвореним просторима и пашњацима,

13) исхрани животиња храном за животиње органског поријекла која се састоји од састојака пољопривредног поријекла из органске производње и од природних материја који нису пољопривредног поријекла,

14) производњи производа из органске сточарске производње, односно од животиња које су цијели живот, од рођења или од кад су се излегле, биле узгајане на органским производним јединицама,

15) одржавању здравог воденог окружења и квалитета околних водених и копнених екосистема,

16) исхрани водених организама храном за животиње добијеном одрживим коришћењем риболовних ресурса или органском храном за животиње, а која се састоји од састојака пољопривредног поријекла који потичу из органске производње,

17) избјегавању сваког угрожавања врста које су важне за очување, а које може да узрокује органска производња.

Посебна начела која се примјењују у преради хране из органске производње

Члан 8.

Прерада хране из органске производње заснива се на сљедећим начелима:

1) производњи хране од органских састојака пољопривредног поријекла,

2) ограничавању употребе прехрамбених адитива у храни, састојака који не потичу из органске производње са претежно технолошком или сензорном функцијом, као и помоћних средстава у производњи, тако да се користе у најмањој могућој мјери и само ако за тим постоји суштинска технолошка потреба или за посебне нутритивне намјене,

3) искључивању састојака и метода прераде који могу да доведу у заблуду у погледу праве природе производа,

4) пажљивој преради хране, по могућности примјеном биолошких, механичких и физичких метода,

5) искључивању хране која садржи или се састоји од синтетизованих наноматеријала.

Посебна начела која се примјењују у преради органске хране за животиње

Члан 9.

Прерада органске хране за животиње заснива се на сљедећим начелима:

1) производњи хране за животиње из органских хранива,

2) ограничавању употребе додатака храни за животиње и помоћних средстава у преради, тако да се користе у најмањој могућој мјери и само у случају основних, технолошких и зоотехничких потреба или за посебне нутритивне намјене,

3) искључивању састојака и метода прераде који могу да доведу у заблуду у погледу праве природе производа,

4) пажљивој преради органске хране за животиње, по могућности примјеном биолошких, механичких и физичких метода.

ГЛАВА III
ПРАВИЛА ПРОИЗВОДЊЕ

Правила производње

Члан 10.

(1) Произвођач који производи органске производе обавезан је поштовати правила производње утврђена овим законом као и прописима донесеним на основу њега.

(2) Пољопривредним газдинством у систему органске производње управља се у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(3) Производи и супстанце, одобрени у складу са овим законом, могу се употребљавати у органској производњи под условом да је њихова употреба у производњи која није органска одобрена у складу са посебним прописима.

(4) Производи и супстанце који су дозвољени за употребу у органској производњи, под условом да су одобрени прописом о средствима за заштиту биља, јесу:

1) протектанти/сафнери, синергисти и коформуланти као саставни дијелови средстава за заштиту биља,

2) помоћна средства (адитиви/ађуванти) која се мијешају са средствима за заштиту биља.

(5) Забрањена је употреба јонизујућег зрачење у обради органске хране или хране за животиње, као и у обради сировина које се користе у органској храни или храни за животиње.

(6) Забрањено је клонирање животиња и узгој животиња код којих је дошло до појаве вјештачки изазване полиплоидије.

(7) Превентивне мјере и мјере предострожности у свакој фази производње, прераде и дистрибуције предузимају се према потреби.

(8) Изузетно од става 2. овог члана, пољопривредно газдинство може се подијелити на јасно и ефикасно одвојене производне јединице за органску производњу,

производњу из периода конверзије и конвенционалну производњу, под условом да су на производној јединици укључене:

1) различите врсте и расе животиња,

2) различите врсте и сорте/хибриди биљака које се могу лако разликовати,

3) алге и животиње из аквакултуре исте врсте, под условом да су мјеста производње или производне јединице јасно и ефикасно одвојене.

(9) Изузетно од става 8. тачка 2) овог члана, у случају вишегодишњих засада биљних врста које имају период конверзије од најмање три године, могу се укључити исте или различите сорте под условом да је предметна производња у оквиру плана конверзије, те да се производња на посљедњем дијелу производних површина који се односи на органску производњу започне што је прије могуће и заврши у року од највише пет година.

(10) У случају из става 9. овог члана, произвођач:

1) обавјештава Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство), Републичку управу за инспекцијске послове Републике Српске (у даљем тексту: Инспекторат) и контролну организацију о почетку жетве, односно бербе за сваки од предметних производа, и то најмање 48 сати унапријед,

2) по завршетку жетве, односно бербе обавјештава Министарство, Инспекторат и контролну организацију о тачним приносима са производних јединица, као и о мјерама предузетим за раздвајање производа.

(11) Произвођач Министарству и контролној организацији доставља план конверзије, који они сваке године одобравају, као и мјере које се предузимају с циљем ефикасног и јасног раздвајања.

(12) Захтјеви који се односе на различите врсте и сорте/хибриде биљака утврђене ставом 8. т. 1) и 2) овог члана, не примјењују се у случају истраживачких и образовних центара, растилишта, одгајивачких организација, произвођача расада, произвођача сјемена и оплемењивача.

(13) Ако се у случајевима из ст. од 8. до 12. овог члана на свим производним јединицама пољопривредног газдинства не управља према правилима органске производње, произвођач је дужан да:

1) одвојено држи производе који се користе за органске и производне јединице у периоду конверзије од производа који се користе за конвенционалне производне јединице,

2) држи међусобно одвојено производе произведене на органским производним јединицама, производе из периода конверзије и производе произведене на конвенционалним производним јединицама,

3) води одговарајуће евиденције да би се показало ефективно раздвајање производних јединица, као и производа произведених на тим производним јединицама.

(14) Министар доноси правилник о поступцима разврставања газдинстава на органске производне јединице, производне јединице у периоду конверзије и производне јединице које нису органске.

Период конверзије

Члан 11.

(1) Произвођачи који производе пољопривредне производе, алге и производе из аквакултуре обавезни су да се током читавог периода конверзије придржавају правила о органској производњи утврђених овим законом.

(2) Период конверзије почиње након што се произвођач пријави Министарству и достави уговор са контролном организацијом.

(3) Биљке и биљни производи сматрају се органским производима уколико се правила производње утврђена овим законом примјењују на парцеле током периода конверзије од најмање двије године прије сјетве, односно садње, или код ливада или вишегодишњег крмног биља, током периода од најмање двије године прије њихове употребе као органске хране за животиње, или код трајних усјева који нису крмно биље, током периода од најмање три године прије прве бербе органских производа.

(4) Период прије укључења у органску производњу се не може ретроактивно признати као дио периода конверзије, осим:

1) катастарских парцела произвођача које су подлијегале мјерама дефинисаним програмом који има за циљ обезбјеђивање да на тим парцелама нису употребљавани производи или супстанце осим оних које су одобрене за употребу у органској производњи,

2) ако произвођач може да докаже да су парцеле биле природне или да пољопривредно земљиште које у периоду од најмање три године није третирано производима или супстанцама које нису одобрене за употребу у органској производњи.

(5) Производи произведени током периода конверзије не смију да се стављају у промет као органски производи, али се могу стављати у промет као производи из периода конверзије у случају:

1) биљног репродуктивног материјала, под условом да је испоштован период конверзије од најмање 12 мјесеци,

2) хране биљног поријекла и хране за животиње биљног поријекла, под условом да производ садржи само један пољопривредни састојак који је пољопривредни усјев и да је испоштован период конверзије од најмање 12 мјесеци прије жетве.

(6) Министар доноси правилник којим се прописују период конверзије, укључујући период конверзије за различите врсте животиња, животиње аквакултуре и алге, услови за скраћење и продужење периода конверзије, правила која се примјењују у случају истовремене конверзије земљишта и животиња, као и поступци ретроактивног признавања периода конверзије и документација коју је потребно доставити у сврху ретроактивног признавања периода конверзије.

Забрана употребе ГМО

Члан 12.

(1) У органској производњи ГМО, производи произведени од ГМО и производи произведени помоћу ГМО не смију да се користе као састојак у храни или храни за животиње или као храна, храна за животиње, помоћна средства у производњи, средства за заштиту и исхрану биља, оплемењивачи земљишта, биљни репродуктивни материјал, микроорганизми или животиње.

(2) Поријекло производа који се користе као храна или храна за животиње, у погледу ГМО и производа произведених од ГМО забрањених за животиње, утврђује се на основу ознаке на производу или на основу пратећег документа који је приложен или достављен уз производ, у складу са прописом који регулише област ГМО.

(3) Произвођачи који користе производе који не потичу из органске производње и који нису храна или храна за животиње, морају приликом набавке тих производа тражити од добављача доказ да достављени производи нису генетички модификовани, произведени од ГМО или произведени помоћу ГМО.

Правила за органску биљну производњу

Члан 13.

(1) Поред правила производње која су утврђена у чл. 10, 11. и 12. овог закона, за органску биљну производњу примјењују се сљедећа правила:

1) да се органски усјеви, осим оних који природно расту у води, производе у земљишту или у земљишту помијешаним или обогаћеним материјалима и производима дозвољеним у органској производњи, у вези са подземним слојем и подлогом,

2) да су у органској производњи дозвољени поступци као што су гајење биљака за производњу украсног и зачинског биља у посудама које се крајњем потрошачу продају заједно са посудом, као и производња садница или расада у посудама за даље пресађивање,

3) да је забрањена хидропонска производња, односно метод гајења биљака које природно не расту у води, код којих се коријење налази само у хранљивом раствору или у инертном медију којем је додат хранљиви раствор,

4) да примјена агротехничких мјера у органској биљној производњи има за циљ да спријечи или сведе на најмању могућу мјеру загађење животне средине,

5) да приликом избора репродуктивног материјала произвођачи дају предност репродуктивном материјалу из органске производње.

(2) Министар доноси правилник којим се прописују агротехничке мјере за органску биљну производњу, укључујући посебна одступања прописана у ставу 1. т. 2) и 3) овог члана, правила о управљању земљиштем и одржавању плодности земљишта, контроли штеточина и корова, чишћењу и дезинфекцији, обавезном вођењу евиденција и припреми производа, као и детаљна правила за специфичне биљке и биљне производе, као што су начин сакупљања дивљих врста у њиховим природним стаништима или правила о производњи печурака.

Поријекло биљака, укључујући биљни репродуктивни материјал

Члан 14.

(1) За производњу биљака и биљних производа у органској производњи користи се искључиво органски биљни репродуктивни материјал.

(2) За добијање биљног репродуктивног материјала, матична биљка и, по потреби, друге биљке намијењене за производњу биљног репродуктивног материјала производе се у складу са овим законом најмање једну генерацију или у случају вишегодишњих усјева, најмање једну генерацију током двије вегетационе сезоне.

(3) За производњу сорти и хибрида погодних за органску производњу, активности оплемењивања одвијају се у систему органске производње и базирају се на унапређење генетске разноврсности, ослањања на природну репродуктивну способност, те на агроеколошке особине, отпорност на болести и штеточине, као и на прилагођавање разноврсним локалним земљишним и климатским условима.

(4) Органски хетерогени биљни репродуктивни материјал може се ставити у промет без испуњавања захтјева за регистрацију и без испуњавања категорије цертификације за предосновни, основни и цертификовани материјал или захтјеве за друге категорије који су наведени у прописима којима се уређује област производње сјемена пољопривредног биља, расада и садног материјала, након што добављач органског хетерогеног материјала обавијести Министарство.

(5) Биљне врсте и сорте које се користе као репродуктивни материјал у органској биљној производњи уписују се у Регистар сорти сјемена пољопривредног биља, као и у Регистар сорти садног материјала, а на основу захтјева који подноси

оплемењивач сорте или његов овлашћени заступник у складу са законом и прописима који уређују област сјемена и садног материјала.

(6) Изузетно од става 1. овог члана, када подаци прикупљени у бази података, а коју води Министарство, покажу да органски биљни репродуктивни материјал или биљни репродуктивни материјал из периода конверзије није доступан у довољном квалитету или количини да задовољи потребе произвођача, Министарство одобрава употребу биљног репродуктивног материјала који није произведен у органској производњи у складу са овим законом.

(7) Изузетно од става 2. овог члана, Министарство може овластити произвођаче који производе биљни репродуктивни материјал за употребу у органској производњи да користе биљни репродуктивни материјал који не потиче из органске производње, и то када матичне биљке или, гдје је релевантно, друге биљке намијењене за производњу биљног репродуктивног материјала произведеног у складу са ставом 2. овог члана нису доступне у довољној количини или квалитету, а такав материјал произвођач стави у промет за употребу у органској производњи у складу са прописима донесеним на основу овог закона.

(8) Одобрење за употребу биљног репродуктивног материјала који не потиче из органске производње прибавља се прије сјетве, односно садње усјева.

(9) Биљни репродуктивни материјал који не потиче из органске производње не може се третирати другим средствима за заштиту биља осим оним који су дозвољени за третирање сјемена и који су дозвољени у органској производњи.

(10) Министар доноси правилник којим се прописују производња репродуктивног материјала у органској производњи, одобрење за употребу репродуктивног материјала из периода конверзије и биљног репродуктивног материјала из производње који не потиче из органске производње, као и услови и правила за употребу и стављање у промет органског хетерогеног биљног репродуктивног материјала.

Правила за органску сточарску производњу, укључујући поријекло животиња

Члан 15.

(1) Поред правила која се односе на органску биљну производњу која су прописана овим законом, на органску сточарску производњу, укључујући и пчеларство, примјењују се и правила прописана овим чланом.

(2) Органска сточарска производња, укључујући животињску аквакултуру, осим пчеларства није дозвољена уколико произвођач нема правни основ за коришћење земљишта, односно органских производних јединица или јединица из периода конверзије.

(3) Не доводећи у питање правила о периоду конверзије, животиње из органске производње се рађају или излијежу и узгајају на органским производним јединицама.

(4) За узгој животиња из органске производње примјењују се природне методе размножавања, а дозвољава се и вјештачко осјемењавање.

(5) Размножавање није дозвољено изазвати или отежавати хормонском терапијом или другим супстанцама са сличним учинком, осим ако се ради о облику ветеринарског терапеутског третмана појединачних животиња, као ни коришћење других облика вјештачког размножавања као што су клонирање и пренос ембриона.

(6) Избор раса мора одговарати начелима органске производње, којима се мора гарантовати висок стандард добробити животиња, као и да се спријечи патња и сакаћење животиња.

(7) При избору раса или сојева произвођачи предност дају аутохтоним расама или сојевима са великим степеном генетске разноврсности, способности животиња да се прилагоде локалним условима, узгојној вриједности, дуговјечности, виталности, отпорности на болести или здравствене проблеме, а да се притом не штети њиховој добробити.

(8) Министар доноси правилник којим се прописују услови за органску сточарску производњу, густину популације и минималне површине за отворене и затворене просторе, правила за период конверзије за производне јединице укључујући и животиње, поријекло животиња, употребу животиња које не потичу из органске производње, исхрану, здравствену заштиту, објекте за узгој животиња и сточарске праксе, добробит животиња, припрему непрерађених производа, као и додатна правила за поједине врсте и категорије животиња.

Правила за органску производњу алги и животиња из аквакултуре

Члан 16.

(1) Поред правила производње прописаних чл. 10, 11. и 12. овог закона, правила утврђена овим чланом примјењују се на органску производњу животиња из аквакултуре, производњу зоопланктона, микрорачића, ротаторија, црва и других водених животиња које се употребљавају као храна за животиње.

(2) Производне активности обављају се на локацијама које нису подложне загађењу производима или супстанцама које нису одобрене за употребу у органској производњи или штетним супстанцама које би угрозиле органску природу производа.

(3) Органске и производне јединице које нису из органске производње раздвајају се, водећи рачуна о природној ситуацији производних јединица, раздвојености система за дистрибуцију воде, удаљености, плими и осеци, као и узводној и низводној локацији органске производне јединице.

(4) Произвођач доставља Министарству и контролној организацији план одрживог управљања производне јединице за аквакултуру и бербу алги.

(5) План из става 4. овог члана ажурира се годишње и обухвата ефекте утицаја и праћење стања животне средине, као и мјере које треба предузети да би се смањили негативни утицаји на обални дио, укључујући контролисано испуштање хранљивих материја у животну средину, евидентирајући надзор и поправку техничке опреме.

(6) Министар доноси правилник којим се прописују услови за органски узгој алги и животиња из аквакултуре, услови за период конверзије за производне јединице у аквакултури, укључујући и животиње аквакултуре, одвајање органских производних јединица од производних јединица које не потичу из органске производње, припрема непрерађених производа, додатна правила за поједине врсте и категорије животиња, поријекло животиња из аквакултуре, исхрана, здравствена заштита, смјештај, узгојне праксе и добробит животиња.

Правила производње за органску прерађену храну

Члан 17.

(1) Поред правила производње прописаних чл. 10, 11. и 12. овог закона, на производњу прерађене органске хране примјењују се правила из овог члана.

(2) Прехрамбени адитиви, помоћна средства у производњи и друге супстанце и састојци који се употребљавају у преради хране, као и сви примијењени поступци прераде, укључујући и димљење, морају бити у складу са начелима добре произвођачке праксе.

(3) Произвођачи који врше прераду хране органског поријекла обавезни су да воде евиденцију, успостављају и ажурирају поступке којим се утврђују критичне фазе прераде, чиме се обезбјеђује сљедивост да су произведени и прерађени производи у складу са овим законом, те да спроводе мјере предострожности и одговарајуће мјере чишћења, као и да прате њихову ефикасност и гарантују да се производи који нису из органске производње не стављају у промет са ознаком која упућује на органску производњу.

(4) Прерађени органски производи, производи из периода конверзије и производи који нису из органске производње припремају се временски или просторно одвојено једни од других, а ако се у истом производном објекту припремају или складиште органски производи, производи из периода конверзије и производи који нису из органске производње, у било којој комбинацији, произвођач:

1) о томе обавјештава Министарство и контролну организацију,

2) спроводи производни процес док се не доврши производна серија, просторно или временски одвојено од сличних радњи које се обављају на било којој другој врсти производа (органски производ, производ из периода конверзије или производ који није из органске производње),

3) складишти органске производе, производе из периода конверзије и производе који нису из органске производње, прије и након руковања производима, тако да су просторно или временски одвојени једни од других,

4) води ажурирану евиденцију о свим предузетим радњама, као и о количинама прерађених производа, коју чува и ставља на располагање приликом контроле,

5) предузима потребне мјере како би се осигурала идентификација серија и избјегло мијешање или међусобна замјена органских производа, производа из периода конверзије и производа који нису из органске производње,

6) спроводи радње на органским или производима из периода конверзије само након исправног чишћења производне опреме.

(5) Забрањена је употреба производа, супстанци и технике помоћу којих се поново успостављају својства изгубљена током прераде и складиштења органске хране, исправљају посљедице немарности у преради органске хране или који би на неки други начин могли да доведу до погрешних закључака о правој природи производа намијењених за стављање у промет као органске хране.

(6) Министар доноси правилник којим се прописује производња органске прерађене хране, као и употреба одређених производа и супстанци у преради хране.

Правила производње за органску прерађену храну за животиње

Члан 18.

(1) Поред правила производње прописаних чл. 10, 11. и 12. овог закона, правила утврђена овим чланом примјењују се у производњи органске прерађене хране за животиње.

(2) Додаци храни за животиње, помоћна средства у преради и друге супстанце и састојци који се употребљавају у преради хране за животиње, као и сви примијењени поступци прераде, укључујући и димљење, морају бити у складу са начелима добре произвођачке праксе.

(3) Произвођачи који производе прерађену храну за животиње воде евиденцију, успостављају и ажурирају поступке којим се утврђују критичне фазе прераде, чиме се обезбјеђује сљедивост да су произведени и прерађени производи у складу са овим законом, спроводе мјере предострожности и одговарајуће мјере чишћења и прате њихову дјелотворност и ефикасност и о томе воде евиденцију, те гарантују да се

производи који нису из органске производње не стављају у промет са ознаком која упућује на органску производњу.

(4) Прерађени органски производи, производи из периода конверзије и конвенционални производи који се користе као храна за животиње припремају се временски или просторно одвојено једни од других, а када се у објекту за припрему припремају или складиште органски производи, производи из периода конверзије и конвенционални производи, у било којој комбинацији, произвођач:

1) о томе обавјештава Министарство и контролну организацију,

2) спроводи производни процес непрекидно док се не доврши производна серија, просторно или временски одвојено од сличних радњи које се обављају на било којој другој врсти производа (органски производ, производ из периода конверзије или производ који није из органске производње),

3) складишти органске производе, производе из периода конверзије и производе који нису из органске производње, прије и након извршених активности, тако да су просторно или временски одвојени једни од других,

4) води ажурирану евиденцију о свим предузетим радњама, као и о количинама прерађених производа, коју чува и ставља на располагање приликом контроле,

5) предузима потребне мјере како би се осигурала идентификација серија и избјегло мијешање или међусобна замјена органских производа, производа из периода конверзије и производа који нису из органске производње,

6) спроводи радње на органским или производима из периода конверзије само након примјереног чишћења производне опреме.

(5) Министар доноси правилник којим се прописују услови о производњи прерађене органске хране за животиње, као и о употреби одређених производа и супстанци у преради хране за животиње.

Правила производње за органско вино, производе од грожђа и вина

Члан 19.

(1) Поред правила производње утврђених чл. 10, 12. и 17. овог закона, правила утврђена овим чланом, као и посебним прописима којим се уређују производи од грожђа и вина примјењују се за органска вина, односно органске производе од грожђа и вина.

(2) Производи од грожђа и вина производе се од сировина из органске производње.

(3) Само производи и супстанце који су одобрени за употребу у органској производњи у складу са овим законом могу се користити за производњу органских производа од грожђа и вина, између осталог и током спровођења енолошких поступака и пракси, процеса и начина обраде, у складу са условима и ограничењима утврђених прописом о винима који прописују производњу грожђа и вина.

(4) Министар доноси правилник којим се прописују додатна правила производње органских вина, односно органских производа од грожђа и вина, а која се односе на енолошке поступке, процесе, употребу одређених производа и супстанци, односно енолошких средстава и начине обраде који су дозвољени у производњи органских вина, као и ограничења у производњи органског вина, односно органских производа од грожђа и вина.

Правила производње за квасац који се употребљава као храна или храна за животиње

Члан 20.

(1) Поред правила производње из чл. 10, 12, 17. и 18. овог закона, правила утврђена овим чланом примјењују се за квасце који се употребљавају као храна или храна за животиње.

(2) За производњу квасца употребљавају се само органски произведени супстрати.

(3) Министар доноси правилник којим се прописује производња квасца и употреба одређених производа и супстанци, односно састојака у производњи квасца.

Правила производње за остале производе

Члан 21.

Министар може прописати правила производње, периода конверзије, начине обраде и праксе за остале дозвољене производе и супстанце који нису обухваћени чл. од 13. до 20. овог закона.

Правила производње у ванредним случајевима

Члан 22.

(1) У ванредним случајевима усљед климатских, географских или структурних потешкоћа, елементарних непогода и болести, при поступцима производње, праћења, надзора и извјештавања неопходно је:

1) обезбиједити покретање или одржавање органске производње на пољопривредним газдинствима која су суочена са климатским, географским или структурним потешкоћама,

2) омогућити приступ сјемену и садном материјалу за репродукцију, сточној храни, животињама, састојцима и другим пољопривредним инпутима, под условом да они који су добијени методама органске производње нису доступни на тржишту,

3) рјешавање посебних питања у вези са управљањем органском сточарском производњом,

4) планско коришћење производа и супстанци у органској производњи,

5) донијети привремене мјере које омогућавају наставак или поново покретање органске производње у случају природних катастрофа и изазваних штета.

(2) У ванредним случајевима из става 1. овог члана, а када је неопходно ради осигуравања приступа одређеним састојцима пољопривредног поријекла, ако такви састојци нису доступни из органске производње у довољној количини, Министарство на захтјев произвођача може привремено одобрити употребу састојака пољопривредног поријекла из конвенционалне производње за производњу прерађене хране, и то на период од највише шест мјесеци.

(3) Ако се и послије истека одобрења од шест мјесеци утврди да доступност састојака пољопривредног поријекла из органске производње и даље није у довољној количини за испуњавање квалитативних и квантитативних потреба произвођача, произвођач може да поднесе захтјев за одобрење додатног периода из става 2. овог члана.

(4) Одобрење из става 2. овог члана може се продужити највише два пута по шест мјесеци, а ако се и након истека два продужења утврди да доступност састојака у

органској форми не задовољава квантитативне и квалитативне потребе произвођача, може се покренути процедура у складу са чланом 24. овог закона.

(5) Министар доноси правилник којим се прописују критеријуми за одређивање ванредних ситуација и изузеци поступања у тим случајевима.

Сакупљање, транспорт, паковање и складиштење органских производа и производа из периода конверзије

Члан 23.

(1) Произвођачи могу истовремено сакупљати органске производе, производе из периода конверзије и конвенционалне производе само ако су предузете одговарајуће мјере којим би се спријечила било каква могућност мијешања или међусобна замјена органских производа, производа из периода конверзије и конвенционалних производа, као и мјере којим би се осигурала идентификација органских производа и производа из периода конверзије.

(2) Произвођач је дужан да води и чува евиденције о данима сакупљања, сатима, подручју, датуму и времену пријема производа, које ставља на располагање контролној организацији.

(3) Произвођачи су дужни да обезбиједе да се органски производи транспортују до других произвођача или производних јединица, као и до велепродајних и малопродајних објеката у одговарајућем паковању, контејнерима или возилима која су затворена тако да се садржај не може замијенити или контаминирати без манипулације или оштећења пломбе, као и са пратећом документацијом која садржи:

1) назив и адресу произвођача, ако је различита, власника или трговца производа,

2) назив производа,

3) назив или број кода контролне организације чијој контроли подлијеже произвођач,

4) ознаку серије или лота у складу са прописима о храни, којом је обезбијеђена сљедивост производа,

5) информације о добављачу или превознику.

(4) Затварање амбалаже, контејнера или возила није потребно када:

1) се транспорт одвија директно између два произвођача од којих оба подлијежу систему органске контроле,

2) транспорт укључује само органске или само производе из периода конверзије,

3) су производи праћени документацијом у складу са ставом 3. овог члана,

4) произвођачи који отпремају робу и произвођачи који примају робу, чувају документацију о таквим транспортним операцијама, која је на располагању контролном тијелу.

(5) Министар доноси правилник којим се прописују услови и начин транспорта, додатне информације које се наводе на паковању и пратећим документима, укључујући и смјешу за животиње или мјешавину сјемена крмног биља, правила о пријему, паковању и складиштењу органских производа, хране за животиње и живих животиња.

Одобрење производа и супстанци за употребу у органској производњи

Члан 24.

(1) Одобрени производи и супстанце за употребу у органској производњи стављају се на ограничавајућу листу производа и супстанци, и то:

1) активне супстанце које се користе у средствима за заштиту биља,

2) средства за исхрану биља и оплемењивачи земљишта,

3) хранива која нису из органске производње, а која потичу од биљака, алги, животиња или квасца, или као хранива микробиолошког или минералног поријекла,

4) додаци храни за животиње и помоћна средства у производњи и преради,

5) производи за чишћење и дезинфекцију рибњака, кавеза, складишта, базена са сталним протоком воде, коридора, зграда или објеката који се користе у узгоју животиња,

6) производи за чишћење и дезинфекцију зграда и објеката који се користе за биљну производњу, укључујући и складишта на пољопривредном газдинству,

7) производи за чишћење и дезинфекцију у просторијама за прераду и складиштење.

(2) Осим за производе и супстанце из става 1. овог члана, на ограничавајућу листу стављају се и супстанце за употребу у производњи прерађене органске хране и квасаца који се употребљавају као храна или храна за животиње:

1) прехрамбени адитиви и помоћна средства у производњи,

2) састојци пољопривредног поријекла који нису из органске производње, а који се користе у производњи прерађене органске хране,

3) помоћна средства у производњи за производњу квасца и производа од квасца.

(3) Одобрени производи и супстанце из става 1. овог члана треба да се заснивају на начелима прописаним овим законом, а који су:

1) кључни за континуирану производњу и употребу којој су намијењени,

2) биљног, алгалног, животињског, микробиолошког или минералног поријекла, осим у случајевима када производи или супстанце добијени из таквих извора нису доступни у довољним количинама или нису одговарајућег квалитета или када алтернативни производи нису доступни.

(4) Одобрени производи и супстанце за употребу у органској производњи стављају се на листу из става 1. овог члана:

1) у случају производа из става 1. тачка 1) овог члана уколико је њихова употреба од суштинског значаја за сузбијање штетних организама за које нису доступне друге биолошке, физичке или узгојне алтернативе, узгојне праксе или друге ефикасне праксе управљања, а ако такви производи нису биљног, алгалног, животињског, микробиолошког или минералног поријекла и нису идентични свом природном облику, њихова употреба може се одобрити само уколико услови за њихову употребу искључују било какав директан контакт са јестивим дијеловима усјева,

2) у случају производа из става 1. тачка 2) овог члана ако је њихова употреба кључна за постизање или одржавање плодности земљишта или за испуњавање посебних захтјева усјева за хранивима или за специфичне сврхе побољшања земљишта,

3) у случају производа из става 1. т. 3) и 4) овог члана ако је:

1. њихова употреба неопходна за одржавање здравља животиња, њене добробити и виталности, те се њима доприноси адекватној исхрани којом се испуњавају физиолошке и етолошке потребе предметних врста или је њихова употреба потребна за производњу или конзервисање хране за животиње, јер без употребе таквих супстанци није могуће произвести или конзервисати храну за животиње,

2. храна за животиње минералног поријекла, елементи у траговима, витамини или провитамини природног поријекла, осим у случајевима када производи или супстанце из таквих извора нису доступни у довољним количинама, нису одговарајућег квалитета или не постоји алтернативно рјешење,

3. потребна употреба хранива које није органског биљног или животињског поријекла јер хранива органског биљног и животињског поријекла нису доступна у довољним количинама,

4. потребна употреба зачина који нису органског поријекла, зачинског биља и меласе, јер ти производи нису доступни из органске производње, а морају бити произведени или прерађени без употребе хемијских растварача, те је њихова употреба ограничена на 1% уноса хране за животиње за одређену врсту, изражено као проценат суве материје у храни за животиње пољопривредног поријекла, на годишњем нивоу.

(5) Одобрени производи и супстанце из става 2. овог члана заснивају се на начелима прописаним овим законом, као и на сљедећим условима:

1) ако нису доступни алтернативни производи или супстанце одобрене у складу са овим чланом или технике које су у складу са овим законом,

2) ако је немогуће произвести или конзервисати храну или испунити одређене прехрамбене захтјеве прописане посебним прописима, а да се не користе овим производима и супстанцама,

3) ако су присутни у природи и могли су бити подвргнути само механичким, физичким, биолошким, ензимским или микробиолошким процесима, осим у случајевима када производа или супстанци из таквих извора нема у довољним количинама или ако нису одговарајућег квалитета,

4) ако органски састојак није доступан у довољним количинама.

(6) Употреба хемијски синтетизованих производа и супстанци, у складу са ставом 1. т. 1) и 2) овог члана, треба да буде строго ограничена на случајеве када би употреба спољашњих инпута из члана 6. тачка 7) овог закона допринијела негативном утицају на животну средину.

(7) Дозвољена средства за заштиту биља која се могу користити у органској производњи и средства за исхрану биља и оплемењивача земљишта ажурирају се у складу са прописима који регулишу предметне области.

(8) Министар доноси ограничавајућу листу производа и супстанци из става 1. овог члана.

Прикупљање података о доступности на тржишту

Члан 25.

(1) Министарство води регистре који садрже податке о биљном репродуктивном материјалу из органске производње и биљном репродуктивном материјалу из периода конверзије, осим садница, укључујући сјеменски кромпир, као и регистар животиња из органског узгоја за даљи узгој и младих животиња из органске аквакултуре који су доступни на тржишту Републике Српске.

(2) Регистри из става 1. овог члана објављују се на интернет страници Министарства.

(3) Биљне врсте и сорте које се користе као репродуктивни материјал у органској производњи уписују се у Регистар сорти сјемена пољопривредног биља и Регистар сорти садног материјала на основу захтјева који подноси власник сорте или његов овлашћени заступник, у складу са прописима који регулишу области сјемена и садног материјала.

(4) Регистри из става 1. овог члана омогућавају произвођачима који стављају у промет органски биљни репродуктивни материјал и биљни репродуктивни материјал из периода конверзије, као и животиње за даљи узгој из органског узгоја увид у стање на тржишту, са сљедећим подацима:

1) о доступном органском биљном репродуктивном материјалу и биљном репродуктивном материјалу из периода конверзије, попут органског хетерогеног биљног репродуктивног материјала или сорти и хибрида одговарајућих за органску производњу, осим садница, укључујући сјеменски кромпир, о количини тог материјала исказаног у тежини и периоду у години када је доступан,

2) о животињама из органског узгоја за које може да се одобри изузеће у смислу увођења животиња које нису из органске производње у органску производњу, о броју расположивих животиња које су категоризоване према полу, раси и сојевима, старосној доби животиња, те остале значајне информације,

3) о младим животињама из органске аквакултуре за даљи узгој које су доступне и њиховом здравственом статусу, као и о производном капацитету за сваку врсту из аквакултуре.

(5) Произвођачи који одлуче да дају информације о биљном репродуктивном материјалу, животињама или младим животињама из аквакултуре за даљи узгој, треба да обезбиједе да се информације редовно ажурирају, а у супротном, сматра се да нема доступног репродуктивног материјала, односно животиња за органску производњу, тј. да се не налази на тржишту.

(6) Министар доноси правилник којим се прописују начин и облик вођења регистара из става 1. овог члана.

Обавезе и мјере у случају сумње на неусаглашеност

Члан 26.

Ако произвођач сумња да производ који је произвео, прерадио, увезао или запримио од другог произвођача није у складу са овим законом, обавезан је да:

1) идентификује и одвоји предметни производ,

2) провјери да ли је сумња оправдана,

3) не ставља производ у промет као органски производ или производ из периода конверзије и не користи га у органској производњи, осим ако се сумња може отклонити,

4) ако је сумња доказана или ако се не може отклонити, произвођач одмах обавјештава контролну организацију и Инспекторат и према потреби им доставља доступне информације и документацију,

5) сарађује са контролном организацијом, а по потреби и са Инспекторатом на провјери и утврђивању разлога сумње на неусаглашеност.

Мјере предострожности како би се избјегла присутност неодобрених производа и супстанци

Члан 27.

(1) Како би се спријечила контаминација производима или супстанцама који нису одобрени за употребу у органској производњи у складу са чланом 10. став 3. овог закона, произвођачи предузимају сљедеће мјере у свакој фази производње, прераде и дистрибуције:

1) успостављају системско препознавање критичних фаза производног процеса и мјера како би се препознали и избјегли ризици од контаминације органске производње, те редовно преиспитују и прилагођавају такве мјере,

2) испуњавају и друге услове прописане овим законом којима се осигурава раздвајање органских производа, производа из периода конверзије и производа из конвенционалне производње.

(2) Ако произвођач сумња да производ који се намјерава ставити у промет као органски производ или производ из периода конверзије није у складу са овим законом, обавезан је да:

1) идентификује и одвоји предметни производ,

2) провјери да ли је сумња оправдана,

3) не ставља предметни производ у промет као органски производ или производ из периода конверзије и не употребљава га у органској производњи, осим ако се сумња може отклонити,

4) ако је сумња доказана или ако се не може отклонити, одмах обавјештава контролну организацију и Инспекторат, те према потреби им доставља доступне информације и документацију,

5) у потпуности сарађује са контролном организацијом на утврђивању и провјери разлога присуства неодобрених производа или супстанци.

(3) Министар доноси правилник којим се прописују поступање произвођача и мјере које произвођач треба да успостави како би се препознали и избјегли ризици контаминације, поступци у случају сумње да производ није у складу са овим законом, као и достављање релевантне документације.

Мјере које се предузимају у случају присутности неодобрених производа или супстанце

Члан 28.

(1) Када се Инспекторату, односно контролној организацији доставе информације о присутности производа или супстанци које нису одобрене за употребу у органској производњи или такве информације добију од произвођача или открију такве производе и супстанце у органском или производу из периода конверзије, тада се:

1) спроводе службене контроле да би се утврдио извор и узрок с циљем провјере усаглашености са овим законом, тако да се контрола заврши што је прије могуће, узимајући у обзир рок трајања производа као и саму сложеност случаја,

2) привремено забрањује стављање у промет органских или производа из периода конверзије и њихова употреба док се чекају резултати контроле из тачка 1) овог става.

(2) Производ није дозвољено ставити на тржиште као органски или производ из периода конверзије нити користити у органској производњи ако Инспекторат или контролна организација утврди код произвођача да:

1) је употребљавао производе или супстанце који нису одобрени у органској производњи,

2) није предузео мјере предострожности из члана 27. став 1. овог закона,

3) није поступио по налогу Инспектората или контролне организације на отклањању утврђених недостатака.

(3) Произвођач има право да упути примједбу, а која не спријечава уклањање производа из промета док се не утврде резултати истраге из става 1. тачка 1) овог члана.

(4) Контролна организација води евиденције о извршеним контролама, а произвођачи упоредо могу предузимати мјере које су потребне како би се избјегла будућа контаминација.

(5) Министар доноси правилник којим се прописује методологија за откривање и процјену присуства производа и супстанци који нису одобрени у складу са овим законом, те начини евидентирања и обавјештавања у овим случајевима.

Стручни савјет за органску производњу
Члан 29.

(1) Ради разматрања стручних питања, давања стручних мишљења и остваривања циљева у области органске производње, Влада именује стручни савјет за органску производњу (у даљем тексту: Стручни савјет).

(2) Стручни савјет разматра стручна питања, те даје стручна мишљења и приједлоге који се односе на:

1) планове и посебне програме у области органске производње,

2) препоруке за израду прописа у области органске производње,

3) препоруке с циљем побољшања органске производње.

(3) Стручни савјет чине представници академске заједнице, произвођача, органа управе, овлашћених контролних организација, организација за заштиту потрошача, као и представници невладиних организација које се баве питањима органске производње.

(4) Стручни савјет доноси пословник о раду којим се регулише начин рада, као и друга питања од значаја за његов рад.

(5) Административно-техничке послове за потребе Стручног савјета обавља Министарство.

ГЛАВА IV
ОЗНАЧАВАЊЕ ОРГАНСКИХ ПРОИЗВОДА

Употреба израза који упућују на органску производњу
Члан 30.

(1) Цертификовани производи и њихов рекламни материјал, пратећа документација и етикете обиљежавају се изразима који означавају поријекло органског производа (као што су органски – орг., еколошки – еко, биолошки – био и сл.), као и приватном ознаком произвођача, односно удружења произвођача, било да су сами или у комбинацији.

(2) Уколико се изрази из става 1. овог члана или њихове скраћенице налазе на ознакама производа, рекламном материјалу или комерцијалним документима, сматра се да је производ означен изразом који упућује на органску производњу.

(3) У случају производа из члана 3. овог закона, није дозвољено употребљавати изразе из става 1. овог члана за означавање производа, на рекламном материјалу или на комерцијалним документима производа ако производи нису у складу са овим законом.

(4) У означавању или оглашавању не смију се користити никакви изрази, укључујући изразе који се користе у жиговима или називима предузећа, као ни праксе које би могле потрошача или корисника довести у заблуду сугеришући да су производ и његови састојци произведени у складу са овим законом.

(5) Производи који су произведени током периода конверзије не смију се означавати или оглашавати као органски производи, али се могу означити као производи из периода конверзије у случају биљног репродуктивног материјала, хране биљног поријекла и сточне хране биљног поријекла.

(6) Изрази из става 1. овог члана не користе се за производе који на етикети или приликом оглашавања имају назначено да садрже ГМО, да се састоје од ГМО или да су произведени од ГМО.

(7) За прерађену храну, изрази из става 1. овог члана могу се користити:

1) на етикети, производу или декларацији производа под условом да:

1. прерађена храна испуњава услове прописане чланом 17. овог закона,

2. најмање 95% масеног удјела састојака пољопривредног поријекла је органско,

3. у случају арома, користе се само природне ароматичне супстанце и природни ароматични препарати у складу са прописом о аромама, ако су све ароматичне компоненте и носачи ароматичних компонената у дотичној ароми органски,

2) само на списку састојака, под сљедећим условима:

1. мање од 95% масеног удјела састојака пољопривредног поријекла је органско и под условом да су сви састојци у складу са правилима производње утврђеним овим законом,

2. прерађена храна је произведена у складу са правилима утврђеним у овом закону, са изузетком правила о ограниченој употреби састојака који нису из органске производње,

3) на продајним ознакама и списку састојака ако:

1. је главни састојак производ лова или риболова,

2. је у продајној ознаци производа израз из става 1. овог члана јасно повезан са другим састојком који је органски и разликује се од главног састојка,

3. су сви други састојци пољопривредног поријекла органски,

4. је прерађена храна у складу са чланом 17. овог закона.

(8) На списку састојака из става 7. овог члана мора бити назначено који су састојци из органске производње, а упућивање на органску производњу наводи се само у вези са органским састојцима.

(9) На списку састојака из става 7. т. 2) и 3) овог члана наводи се укупни проценат органских састојака у односу на укупну количину састојака пољопривредног поријекла.

(10) Изрази из става 1. овог члана, када се употребљавају на списку састојака из става 7. овог члана, као и проценат масеног удјела, наводе се у истој боји и величини, те истим типом слова као и остали подаци у списку састојака.

(11) За прерађену храну за животиње изрази из става 1. овог члана могу се користити у продајним ознакама производа и списку састојака ако:

1) је прерађена храна за животиње у складу са производним правилима наведеним у члану 18. овог закона и прописа донесених на основу њега,

2) су сви састојци пољопривредног поријекла који се налазе у прерађеној храни за животиње органски,

3) је најмање 95% суве материје производа органско.

(12) Министар доноси правилник којим се прописују обиљежавање производа и скраћенице које се користе у означавању органских производа и производа из периода конверзије.

Означавање производа и супстанци које се користе у органској биљној производњи

Члан 31.

(1) Производи и супстанце који се користе у средствима за заштиту биља или као средства за исхрану биља и оплемењивачи земљишта која су одобрена у складу са чл. 10. и 24. овог закона, могу носити ознаку којом се упућује да су ти производи или супстанце одобрени за употребу у органској производњи у складу са прописима који регулишу предметне области.

(2) Министар доноси правилник којим се прописује означавање производа и супстанци које се користе у органској биљној производњи.

Обавезни изрази

Члан 32.

(1) На производима који су означени у складу са чланом 30. овог закона обавезно је навести и сљедеће:

1) број кода овлашћене контролне организације чијој контроли подлијеже произвођач који је обавио задњу операцију у оквиру производње или припреме,

2) ентитетски знак за органску производњу Републике Српске, на амбалажи упаковане хране, осим у случајевима из члана 30. став 5. и став 7. т. 2) и 3) овог закона.

(2) Када се употребљава ентитетски знак Републике Српске за органску производњу, у истом видном пољу наводи се мјесто узгоја пољопривредних сировина, укључујући аквакултуру, од којих се производ састоји, и то у једном од сљедећих облика:

1) „произведено у РС“, ако је сировина пољопривредног поријекла произведена у Републици Српској,

2) „произведено у РС и изван РС“, ако је дио сировина пољопривредног поријекла произведен у Републици Српској, а дио изван Републике Српске,

3) „произведено изван РС“, ако је сировина пољопривредног поријекла произведена изван Републике Српске.

(3) За означавање мјеста на коме су произведене сировине пољопривредног поријекла од којих се производ састоји, мали масени удио састојка може се занемарити, под условом да укупна количина занемарених састојака не прелази 5% укупног масеног удјела сировина пољопривредног поријекла.

(4) Ријечи „у РС“ или „изван РС“ или „ЕУ“ или назив земље или регије, по боји, величини и типу слова не смију бити уочљивије од назива производа.

(5) Производи који су обиљежени знаком који се односи на органску производњу у складу са прописима ЕУ и других земаља, а стављају се на тржиште Републике Српске, стављају се у промет уз обавезно истицање ентитетског знака за органску производњу и елемената из става 1. овог члана.

(6) Ознаке из ст. 1. и 2. овог члана наводе се на истакнутом мјесту тако да су лако уочљиве, читљиве и неизбрисиве.

(7) Министар доноси правилник којим се прописују означавање, изглед знака, правила за коришћење, истицање, величина, изглед, састав, додјељивање кода овлашћеним контролним организацијама, као и услови за декларисање, означавање, представљање, паковање, промет, употребу и оглашавање производа произведених у складу са овим законом.

Ентитетски знак за органски производ

Члан 33.

(1) Ентитетски знак за органски производ користи се за означавање, презентацију и рекламирање производа, укључујући информативну и образовну сврху, под условом да се том употребом потрошачи не доводе у заблуду у погледу органске производње и означавања органских производа.

(2) Ентитетски знак за органски производ не смије се користи за прерађену храну из члана 30. став 7. т. 2) и 3) овог закона, као ни за производе из периода конверзије.

(3) Употреба ентитетског знака за органски производ је обавезна за све производе који се стављају у промет, укључујући и производе из увоза, уз употребу обавезних израза из члана 32. овог закона.

(4) Знак за органски производ је службена потврда да је производ цертификован.

(5) Знак за органску производњу треба да буде у складу са прописима који регулишу означавање органских производа, изглед, величину и садржај знака за органски производ.

ГЛАВА V
ЦЕРТИФИКАЦИЈА

Систем цертификације
Члан 34.

(1) Прије стављања било којих производа у промет као органских или као производа из периода конверзије, произвођачи или групе произвођача који производе, прерађују, дистрибуирају или складиште органске производе или производе из периода конверзије, као и они који увозе или извозе такве производе или стављају у промет, обавезни су пријавити своју активност Министарству ради уписа у Регистар органских произвођача.

(2) Произвођачи или групе произвођача у пријави из става 1. овог члана наводе контролну организацију са којом имају закључен уговор, а која провјерава усклађеност њихове производње са овим законом и прописима донесеним на основу њега и издаје цертификат о усаглашености са овим законом.

(3) Правна или физичка лица која пласирају претходно упаковане органске производе директно крајњем потрошачу или кориснику, изузети су од обавезе пријављивања из става 1. овог члана, као и обавезе посједовања цертификата, под условом да такве производе не производе, не прерађују, не складиште (осим ако је то у вези са мјестом продаје), не увозе их и нису такве активности подуговорили са другим произвођачем.

(4) Ако су произвођачи или група произвођача било који дио својих активности повјерили трећим странама као кооперантима, дужни су то пријавити Министарству и контролној организацији, при чему контролна организација провјерава усаглашеност повјерених активности код кооперанта.

(5) Произвођачи или групе произвођача потписују уговор са изабраном контролном организацијом, плаћају одговарајућу накнаду за трошкове контроле и цертификације, а те податке контролна организација објављују на својој званичној интернет страници.

(6) Произвођачи, група произвођача и кооперанти воде евиденције о свим активностима којима се баве, а које су прописане овим законом.

(7) Министарство на својој интернет страници објављује ажуриран Регистар органских произвођача, који садржи називе и адресе произвођача и група произвођача који су пријавили своје активности у складу са ставом 1. овог члана, укључујући цертификате издате у складу са овим законом.

(8) Министар доноси правилник којим се прописују начин и услови пријаве за контролне организације, произвођаче или групе произвођача, поступци ажурирања и вођења евиденције и Регистра органских произвођача.

Цертификат

Члан 35.

(1) Ако произвођачи или групе произвођача испуњавају услове, контролна организација издаје цертификат свим произвођачима или групама произвођача који су пријавили своје активности, те ако је њихова производња усаглашена са овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(2) Цертификат се издаје на прописаном обрасцу, у штампаном или електронском облику, те омогућава идентификацију произвођача, укључујући списак кооперената, категорију производа обухваћену цертификатом и период важења.

(3) Произвођачи или групе произвођача који немају уговоре са контролном организацијом и не посједују цертификат у складу са ставом 1. овог члана, не могу да стављају у промет производе из члана 3. став 1. овог закона као органске производе или производе из периода конверзије.

(4) Произвођач или група произвођача не могу добити цертификат од више контролних организација, укључујући случајеве у којима тај произвођач или група произвођача учествује у различитим фазама производње, прераде и дистрибуције, за исту или различиту врсту производа.

(5) Произвођач као члан групе произвођача не може добити појединачан цертификат ни за једну активност обухваћену цертификацијом групе произвођача којој припада.

(6) Приликом цертификације производи се разврставају у сљедеће категорије:

1) непрерађено биље и биљни производи, укључујући сјемена и други биљни репродуктивни материјал,

2) животиње и непрерађени животињски производи,

3) алге и непрерађени производи аквакултуре,

4) прерађени пољопривредни производи, укључујући производе аквакултуре, који се употребљавају у прехрамбене сврхе,

5) храна за животиње,

6) вино,

7) други производи који нису обухваћени претходним категоријама.

(7) Министар доноси правилник којим се прописују изглед и садржина цертификата, начин и поступак издавања, те списак и других производа за које се издаје цертификат.

Група произвођача

Члан 36.

(1) Група произвођача формира се од чланова који су произвођачи производа из члана 3. став 1. овог закона.

(2) Група произвођача је привредно друштво или друго правно лице уписано у регистар код надлежног суда.

(3) Група произвођача из става 1. овог члана:

1) успоставља заједнички систем маркетинга за производе које производе,

2) успоставља систем интерне контроле (у даљем тексту: СИК), који се састоји од документованог скупа контролних активности и процедура, у складу са којима су именована лица или контролна организација одговорни за утврђивање усаглашености сваког члана групе са овим законом.

(4) Контролна организација укида цертификат из члана 35. овог закона за цијелу групу гдје постоје недостаци у успостављању или функционисању СИК, посебно у

погледу пропуста у откривању или исправљању неусаглашености појединих чланова групе произвођача, а који утичу на интегритет органских производа и производа из периода конверзије.

(5) Министар доноси правилник којим се прописују састав и величина групе, успостављање и функционисање система интерне контроле, документи и систем вођења евиденције и извјештавања за групе произвођача.

ГЛАВА VI
СЛУЖБЕНЕ КОНТРОЛЕ И ДРУГЕ СЛУЖБЕНЕ АКТИВНОСТИ

Организација контролног система у органској производњи
Члан 37.

(1) За организацију службених контрола у органској производњи надлежно је Министарство.

(2) Министарство повјерава послове контроле и цертификације у области органске производње једној или више контролних организација, које за ове сврхе подносе захтјев за овлашћивање у складу са овим законом.

(3) Надзор над овлашћеним контролним организацијама врши Инспекторат.

(4) Надзор из става 3. овог члана има за циљ провјеру испуњености услова прописаних овим законом, ефикасност и ефективност поступака контроле, непристрасност и недискриминаторски однос према произвођачима, као и правилно спровођење послова датих рјешењем о овлашћивању за обављање послова контроле и цертификације у органској производњи.

(5) Министарство може да укине овлашћење дато контролној организацији на основу овог закона, узимајући у обзир резултате надзора и акредитације издате од стране акредитационог тијела.

(6) Инспекторат врши и контролу органских производа стављених у промет, како би се гарантовало да су у промету само органски производи произведени у складу са овим законом.

(7) Поред правила службених контрола и других службених активности прописаних прописима којима се регулише област службених контрола, примјењују се и правила прописана овим законом.

(8) Службене контроле и друге службене активности спроводе се током цијелог процеса у свим фазама производње, прераде и дистрибуције, а с циљем провјере да ли су производи из члана 3. став 1. овог закона произведени у складу са овим законом и прописима којима се уређују службене контроле.

Повјеравање одређених послова контролним организацијама из области службених контрола
Члан 38.

(1) Послове у вези са провјером усаглашености са овим законом из области службених контрола Министарство повјерава једној или више овлашћених контролних организација у складу са сљедећим условима:

1) да је овлашћена контролна организација уписана у Регистар пословних субјеката у складу са прописима,

2) да располаже стручним знањем, опремом и инфраструктуром који су потребни за обављање послова из области службених контрола који су му повјерени,

3) да има запослена лица са одговарајућим квалификацијама и искуством,

4) да је непристрасна и да није у сукобу интереса у вези са обављањем задатака контроле, а посебно да се не налази у ситуацији која може, директно или индиректно, да утиче на непристрасност стручног поступања у вези са извршавањем послова из области службених контрола које су им повјерени,

5) да послује и да је акредитована у складу са стандардом 17065 Оцјењивање усаглашености – захтјеви за тијела која спроводе цертификацију производа, процеса и услуга.

(2) Овлашћење из области службених контрола издаје се на период од годину дана и може се продужити у складу са условима прописаним овим законом, и то на захтјев контролне организације који мора бити поднесен најмање два мјесеца прије истека рока овлашћења.

(3) Министарство овлашћеним контролним организацијама не може повјерити послове службених контрола и послове повезане са другим службеним активностима, и то:

1) надзор и ревизију других контролних организација,

2) овлашћење за одобравање изузећа, осим изузећа за употребу биљног репродуктивног материјала који не потиче из органске производње,

3) овлашћење за запримања пријава активности од произвођача или групе произвођача у складу са чланом 34. став 1. овог закона,

4) процјену учесталости обављања физичких провјера органских пошиљки прије њиховог стављања у промет,

5) успостављање заједничког каталога мјера.

(4) Министарство не може да повјерава послове службених контрола и послове повезане са другим службеним активностима физичким лицима.

(5) Министарство може да укине овлашћење издато контролној организацији ако:

1) постоје докази да контролна организација не извршава повјерене послове у складу са овим законом,

2) контролна организација не спроводи благовремене и одговарајуће активности за отклањање утврђених недостатака,

3) је утврђено да је нарушена њена независност или непристрасност,

4) је акредитација из става 1. тачка 5) овог члана коју има контролна организација суспендована или одузета.

(6) Министарство може да укине овлашћења за послове службених контрола или одређених послова повезаних са другим службеним активностима у складу са ставом 5. овог члана, те да одлучи хоће ли цертификати које је предметна контролна организација издала прије укидања и даље бити важећи, о чему обавјештава произвођаче и групе произвођача.

(7) Прије укидања овлашћења издатог за послове службених контрола или послове повезане са другим службеним активностима, Министарство може да суспендује ово овлашћење:

1) на период од 90 дана, током којег контролна организација исправља недостатке утврђене у току инспекцијске контроле извршене од надлежног инспектора,

2) на период на који је суспендована акредитација.

(8) Ако је овлашћење за послове службених контрола или послова повезаних са другим службеним активностима суспендовано или укинуто, контролна организација не издаје цертификате.

(9) У случају суспензије овлашћене контролне организације, Министарство:

1) одлучује хоће ли цертификати које је контролна организација издала прије датума суспензије или укидања и даље бити важећи,

2) укида суспензију повјерених послова што је прије могуће, односно након што контролна организација исправи недостатке или неусаглашености из става 7. тачка 1) овог члана или након што је акредитационо тијело укинуло суспензију акредитације из става 7. тачка 2) овог члана.

(10) Министар рјешењем повјерава послове контролној организацији која испуњава услове за обављање послова службених контрола у органској производњи из става 1. овог члана, те истим рјешењем додјељује број кода овлашћеној контролној организацији.

(11) Рјешење министра из става 10. овог члана је коначно и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(12) Министар доноси правилник којим се прописују услови у вези са повјеравањем послова службених контрола и послова повезаних са другим службеним активностима контролним организацијама, укидањем или суспензијом повјерених послова.

Захтјев за овлашћење контролних организација за контролу и цертификацију

Члан 39.

(1) За обављање послова контроле и цертификације у органској производњи министар рјешењем овлашћује једну или више контролних организација на основу захтјева који се подноси Министарству.

(2) Уз захтјев из става 1. овог члана контролна организација доставља сљедеће:

1) доказ да има запослена лица, опрему и инфраструктуру који су потребни за обављање послова из области контроле и цертификације,

2) доказ да има запослена лица са одговарајућим квалификацијама и искуством,

3) изјаву о повјерљивости и непристрасности, те да није у сукобу интереса у вези са обављањем задатака контроле, а који директно или индиректно утиче на непристрасност стручног поступања у вези са извршавањем послова из области службених контрола,

4) копију цертификата о акредитацији у складу са стандардом 17065 Оцјењивање усаглашености – захтјеви за тијела која спроводе цертификацију производа, процеса и услуга, коју је издало домаће или међународно акредитационо тијело.

(3) Рјешење о овлашћењу из става 1. овог члана издаје се на период од годину дана и може са продужити у складу са овим законом.

(4) Овлашћена контролна организација из става 1. овог члана доставља Министарству сљедеће:

1) поступак процјене ризика, којим се утврђује динамика и учесталост провјере усаглашености произвођача и групе произвођача,

2) детаљан опис контролних мјера које контролна организација примјењује на произвођаче и групе произвођача који су предмет контроле,

3) списак мјера и поступака који су у складу са заједничким каталогом мјера, а које се примјењују на произвођаче и групе произвођача у случају сумње или утврђене неусаглашености.

(5) Овлашћена контролна организација дужна је да обавијести Министарство о накнадним измјенама података из става 4. овог члана, и то у року од 30 дана од дана настале промјене.

Листа овлашћених контролних организација

Члан 40.

(1) Министар рјешењем утврђује Листу овлашћених контролних организација, која се објављује у „Службеном гласнику Републике Српске“.

(2) Министарство води евиденцију о Листи овлашћених контролних организација, која садржи:

1) назив и адресу овлашћене контролне организације,

2) датум подношења захтјева за давање, односно обнављање овлашћења,

3) датум доношења рјешења о овлашћењу, односно обнављању овлашћења,

4) број кода овлашћене контролне организације,

5) податке о насталим промјенама у вези са испуњеношћу услова за обављање послова контроле и цертификације у органској производњи.

(3) Евиденција из става 2. овог члана води се у електронском облику.

Правила о службеним контролама и мјере које требају предузети контролне организације

Члан 41.

(1) Службене контроле које се спроводе у складу са овим законом обухватају:

1) провјеру да ли произвођач или група произвођача примјењује превентивне мјере и мјере предострожности из члана 10. став 7. и члана 27. овог закона у свакој фази производње, прераде и дистрибуције,

2) у случају када се на газдинству налазе производне јединице које не потичу из органске производње или из периода конверзије, супстанце, производи, мјере и поступци који се употребљавају на тим производним јединицама обухватају провјере тих парцела за које је претходни период ретроактивно признат као дио периода конверзије и провјере на производним јединицама које нису органске,

3) ако произвођачи или група произвођача истовремено сакупљају, прерађују, складиште и превозе до других произвођача или јединица органске производе, производе из периода конверзије и конвенционалне производе, провјера евиденција, мјера, поступака и процедура обавља се да би се у сваком тренутку могли идентификовати ти производи, водећи рачуна да су они све вријеме просторно и временски одвојени, укључујући складиштење и активности припреме,

4) провјеру да ли је успостављен, као и да ли функционише систем интерне контроле групе произвођача.

(2) Службене контроле спроводе се ради провјере усаглашености са овим законом у свим фазама производње, прераде и дистрибуције, узимајући у обзир могуће неусаглашености које се одређују на основу:

1) врсте, величине и структуре произвођача и група произвођача,

2) дужине периода током којег се произвођачи и група произвођача баве органском производњом, прерадом и дистрибуцијом,

3) резултата контрола спроведених у складу са овим чланом,

4) времена које је потребно за обављене активности,

5) категорије производа,

6) врсте, количине и вриједности производа, као и њиховог развоја током времена,

7) могућности мијешања производа или контаминације неодобреним производима или супстанцама,

8) примјене одступања или изузећа од правила од стране произвођача и групе произвођача,

9) критичних тачака у вези са неусаглашеностима и вјероватноћи неусаглашености у свакој фази производње, прераде и дистрибуције,

10) активности које су повјерене кооперантима.

(3) Сви произвођачи и групе произвођача, осим оних из члана 35. став 3. овог закона, подлијежу провјери усаглашености минимално једном годишње.

(4) Провјера усаглашености укључује физички преглед на терену, осим ако су испуњени сљедећи услови:

1) у претходним контролама предметног произвођача и групе произвођача није откривена неусаглашеност која утиче на интегритет органских производа или производа из периода конверзије током најмање три узастопне године,

2) предметни произвођачи и групе произвођача оцијењени су на основу елемената из ст. 1. и 2. овог члана, те је вјероватноћа њихове неусаглашености мала.

(5) Уколико су испуњени услови из става 4. овог члана, период између два физичка прегледа на терену не смије да буде дужи од 24 мјесеца.

(6) Службене контроле које се спроводе у складу са ставом 1. овог члана, ради провјере усаглашености са овим законом, треба да:

1) се спроводе без претходне најаве, осим у случајевима гдје је најава неопходна и оправдана за потребе спровођења службене контроле, а уколико произвођач захтијева службену контролу, контролна организација може да одлучи да ли ће спровести службену контролу са претходном најавом или без ње, осигуравајући да се минимални проценат свих службених контрола произвођача и групе произвођача обавља без претходне најаве,

2) се спроводе узимањем одговарајућег броја узорака који се узимају у складу са методама и техникама службених контрола,

3) осигурају да се у вези са провјером усаглашености из става 3. овог члана контролише одговарајући број произвођача који су чланови групе произвођача.

(7) Издавање или поновно издавање цертификата из члана 35. овог закона зависи од резултата провјере усаглашености из овог члана.

(8) За сваку службену контролу коју спроведе контролна организација, сачињава се записник у писаном или електронском облику, а који садржи сврху, методе, резултат и активности које контролна организација захтијева да произвођач спроведе.

(9) Записник се сачињава за сваку службену контролу спроведену ради провјере усаглашености са овим законом и мора бити потписан од произвођача или групе произвођача како би се потврдио пријем записника у писменој форми, а обавезно се чува најмање пет година.

(10) Министар доноси правилник којим се прописују минималан проценат свих службених контрола које се врше без претходне најаве, минималан проценат додатних контрола, минималан број узетих узорака и минималан број службених контрола произвођача који су чланови групе произвођача.

Додатна правила о мјерама које требају предузети произвођачи и групе произвођача

Члан 42.

(1) Произвођач или група произвођача, ради спровођења службених контрола или других службених активности, а на захтјев Инспектората и контролне организације, дужни су да омогуће приступ:

1) производним јединицама, опреми, превозном средству, објектима и другим мјестима под контролом произвођача и њиховог окружења,

2) уколико посједује, свом рачунарском систему за управљање информацијама,

3) животињама и производима који су под њиховом контролом,

4) документима и свим другим неопходним информацијама.

(2) У току службених контрола и других службених активности произвођач помаже и сарађује са запосленима у Инспекторату и контролној организацији у обављању њихових послова.

(3) Произвођач или група произвођача дужни су да:

1) воде евиденцију ради доказивања усаглашености са овим законом,

2) дају прецизне податке потребне за службене контроле,

3) предузимају одговарајуће мјере да би се осигурала усаглашеност са овим законом,

4) редовно ажурирају промјене, као и да без одгађања обавијесте контролну организацију о активностима које се дешавају на производним јединицама, у складу са законом.

(4) Министар доноси правилник којим се прописују евиденција за доказивање усаглашености са овим законом, изјаве и друга обавјештења потребна за службене контроле о релевантним практичним мјерама за обезбјеђивање усаглашености са овим законом.

Додатне обавезе контролних организација

Члан 43.

(1) Контролна организација овлашћена за послове у складу са чланом 38. овог закона и прописа донесених на основу њега, обавезна је да Министарство:

1) редовно и кад год то затражи, обавијести о исходу службених контрола и других службених активности које су спровели,

2) одмах обавијести о исходу службених контрола који упућује на неусаглашеност или указује на вјероватноћу постојања неусаглашености, осим ако је посебним прописом прописано другачије,

3) има приступ свим просторијама и објектима, те сарађује и пружа одговарајућу помоћ.

(2) Контролна организација доставља Министарству:

1) до 31. јануара текуће године, списак произвођача и групе произвођача који су били предмет њихове контроле до 31. децембра претходне године,

2) до 31. марта текуће године, податке о службеним контролама и другим службеним активностима спроведеним у претходној години,

3) до 31. марта текуће године, извјештај који садржи релевантне информације о случајевима контаминације недозвољеним производима или супстанцама у претходној години за произвођаче и групе произвођача са којима имају уговоре у складу са овим законом.

(3) Извјештај из става 2. тачка 3) овог члана садржи назив произвођача и групе произвођача, као и податке о природи откривене контаминације, а посебно о узроку, извору и нивоу контаминације, као и количини и природи контаминираних производа, а ако су се предметни производи извозили, извјештај садржи и податке о земљи извоза.

(4) Овлашћена контролна организација дужна је да савјесно спроводи неопходне мјере за обезбјеђење повјерљивости информација добијених током обављања послова контроле и цертификације.

(5) Контролор не може вршити службене контроле у сопственим производним јединицама, а лица запослена у контролној организацији не могу бити произвођачи, односно правно лице које контролише и цертификује иста контролна организација.

(6) Контролор једне овлашћене контролне организације може обављати послове контроле у другој овлашћеној контролној организацији само ако су обје контролне организације сагласне и ако не постоји сукоб интереса.

Обуке

Члан 44.

(1) Надлежни инспектори, лица запослена у органима управе, јединицама локалне самоуправе и запослена лица овлашћених контролних организација дужни су да похађају одговарајуће обуке за спровођење овог закона и прописа донесених на основу њега.

(2) Министар доноси правилник о условима и минималним захтјевима у вези са програмом обука из става 1. овог члана.

Додатна правила о мјерама која утичу на статус органских производа или производа из периода конверзије

Члан 45.

(1) У случају неусаглашености која утиче на статус органских производа или производа из периода конверзије током свих фаза производње, прераде и дистрибуције као посљедица употребе неодобрених производа, супстанци, поступака или мијешања са производима који нису из органске производње, контролна организација и Инспекторат предузимају:

1) активности неопходне за утврђивање поријекла и степена неусаглашености и утврђивање одговорности произвођача или групе произвођача,

2) одговарајуће мјере којим се обезбјеђује да наведени произвођач отклони неусаглашеност и спријечи будуће појаве такве неусаглашености,

3) активности којима се обезбјеђују да при означавању и оглашавању цијеле предметне серије производа или производне серије нема упућивања на органску производњу.

(2) У случају озбиљне, поновљене или трајне неусаглашености, Инспекторат и по потреби контролна организација обезбјеђује да се предметним произвођачима или групама произвођача, уз мјере утврђене у ставу 1. овог члана, забрани стављање у промет на одређен период производе који упућују на органску производњу, као и да им се према потреби суспендује или укине цертификат из члана 35. овог закона.

Додатна правила о размјени информација

Члан 46.

(1) Када контролна организација утврди неусаглашеност која може имати посљедице за другу земљу, она такве информације без одгађања шаље надлежним институцијама те земље, а да се то од ње и не затражи.

(2) Када током службених контрола које се спроводе над органским производима поријеклом из друге земље контролна организација или Инспекторат утврди да такви производи представљају ризик за здравље људи, животиња или биљака, добробит животиња или, у погледу ГМО и средстава за заштиту биља,

животну средину или представљају потенцијално озбиљан ризик, они без одгађања обавјештавају Министарство.

(3) Министарство и контролна организација одмах дијеле информације са другим релевантним надлежним институцијама о свим случајевима сумње на неусаглашеност која утиче на интегритет органских производа или производа из периода конверзије.

(4) У случају постојања сумње на неусаглашеност или утврђене неусаглашености у односу на производе које контролише друга контролна организација, контролна организација је дужна да одмах обавијести другу контролну организацију.

(5) Инспекторат и контролна организација размјењују информације и са другим надлежним институцијама из области органске производње.

(6) Министарство обезбјеђује доступност информација о резултатима контрола Агенцији за аграрна плаћања Републике Српске, у складу са њеним потребама.

(7) Министар доноси правилник којим се прописују поступци размјене информација, као и поступци за отклањање неусаглашености.

Лабораторијске анализе
Члан 47.

Лабораторијске анализе сировина и производа врше лабораторије које је овластило Министарство.

ГЛАВА VII
ПРОМЕТ ОРГАНСКИМ ПРОИЗВОДИМА

Увоз органских производа и производа из периода конверзије
Члан 48.

(1) Увезени органски производ или производ из периода конверзије који се ставља на тржиште Републике Српске мора испуњавати услове утврђене прописима о органској производњи, односно захтјеве који су еквивалентни захтјевима органске производње, уколико посебним уговором са земљом извозницом није другачије уређено.

(2) Еквивалентним захтјевима за органски производ или производ из периода конверзије који се увози, овлашћена контролна организација, на основу извршене контроле документације и цертификата који је издат од надлежног органа земље поријекла, издаје потврду да је тај производ произведен у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(3) Увезени органски производи морају бити упаковани и запечаћени на начин који спријечава замјену њиховог садржаја и морају бити означени у складу са чл. 32. и 33. овог закона.

(4) Испуњеност услова и мјера за увоз органских производа и производа из периода конверзије из става 1. овог члана утврђује овлашћена контролна организација прије стављања на тржиште Републике Српске, при чему провјера усаглашености обухвата провјеру документације и, гдје је то потребно, на основу процјене ризика, физичку провјеру пошиљке, укључујући узорковање.

(5) Након извршене провјере контролна организација издаје потврду о усаглашености којом се потврђује да је производ произведен у складу са овим законом

и којом се дозвољава стављање увезених органских производа и производа из периода конверзије у промет.

(6) Увозник је дужан да овлашћеној контролној организацији достави цјелокупну документацију на основу које контролна организација може утврдити да ли је производ произведен у складу са овим законом и да ли је за тај производ издат цертификат од признатог контролног тијела земље поријекла или земље извоза, као и податке о врсти и количини производа.

(7) Увозник који увози органске производе и производе из периода конверзије дужан је да у царинским документима назначи да су ти производи органски, односно из периода конверзије.

(8) Увозник доставља Министарству извјештај о увозу органских производа, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину, са подацима о земљи поријекла, називу увозника, те врсти и количини увезених органских производа.

(9) Министар доноси правилник којим се прописују услови за увоз органских производа из члана 3. овог закона, потребна документација која се доставља контролној организацији за издавање потврде за увезене органске производе.

Извоз органских производа и подаци о извозу

Члан 49.

(1) Извозник органских производа дужан је да у јединствену царинску исправу (JCI) наведе податке о органском производу који се извози у складу са прописом којим се уређују обрасци у царинском поступку.

(2) Извозник који извози органске производе дужан је да податке о количинама и врсти извезеног производа доставља Министарству.

(3) Извозник органских производа дужан је да Министарству приликом извоза доставља копију транспортног листа или цертификат о инспекцији (COI) у електронском облику.

(4) Министар може да пропише додатна правила и документацију у вези са извозом органских производа.

Поступци у случају сумње на неусаглашеност и примјена каталога мјера

Члан 50.

(1) Контролна организација у случају сумње на неусаглашеност поступа у складу са каталогом мјера, а који обухвата:

1) провјере усаглашености са овим законом и прописима донесеним на основу њега,

2) привремену забрану стављања на тржиште предметних производа као органских производа или производа из периода конверзије, као и њихову употребу у органској производњи док се чекају резултати провјере из тачке 1) овог става, а прије доношења одлуке, контролна организација омогућава произвођачу или групи произвођача достављање доказа.

(2) У случају да се на основу резултата провјере из става 1. тачка 1) овог члана не покаже неусаглашеност која утиче на интегритет органских производа или производа из периода конверзије, произвођачу или групи произвођача дозвољава се употреба предметних производа или њихово стављање на тржиште као органских производа или производа из периода конверзије.

(3) Министар доноси правилник којим се прописују образац и поступци примјене каталога мјера.

ГЛАВА VIII
НАДЗОР

Управни и инспекцијски надзор
Члан 51.

(1) Управни надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу њега врши Републичка управа за инспекцијске послове и јединице локалне самоуправе посредством надлежних инспектора.

Надлежности инспектора
Члан 52.

(1) У поступку инспекцијског надзора надлежни инспектор, поред општих овлашћења прописаних законом којим се уређује област инспекција, има право и дужност да:

1) контролише контролну организацију да ли испуњава услове за обављање послова контроле и цертификације у органској производњи,

2) контролише овлашћену контролну организацију да ли укључује произвођача у органску производњу у складу са овим законом,

3) утврђује да ли овлашћена контролна организација води евиденцију прописану овим законом,

4) утврди да ли овлашћена контролна организација врши контролу и цертификацију у складу са одредбама овог закона,

5) утврђује да ли произвођач обавља органску производњу у складу са одредбама овог закона,

6) контролише да ли се прерада, складиштење, превоз, обиљежавање, промет и стављање на тржиште органских производа врши у складу са овим законом,

7) код овлашћене контролне организације врши увид и контролу пословних књига у вези са пословима контроле и цертификације органских производа,

8) код произвођача врши увид и контролу пословних књига и остале евиденције у вези са спровођењем овог закона,

9) привремено забрани произвођачу обиљежавање и оглашавање производне серије производа за које је утврђено да нису произведени у складу са овим законом,

10) привремено забрани произвођачу стављање у промет производа који нису обиљежени у складу са овим законом,

11) забрани овлашћеној контролној организацији да обавља послове контроле и цертификације ако утврди да она не испуњава услове за контролу и цертификацију, као и ако послове контроле и цертификације не обавља у складу са овим законом,

12) да нареди привремено уклањање из промета производа за који се сумња да не потиче из органске производње, а који је означен као органски производ,

13) поднесе захтјев за покретање прекршајног поступка,

14) прати извршавање мјера у складу са овим законом,

15) нареди друге мјере и предузме друге радње у складу са овим законом.

(2) Надлежни инспектор, поред вршења послова из става 1. овог члана, врши и надзор над примјеном осталих одредаба овог закона.

ГЛАВА IX
КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји привредног друштва или другог правног лица – контролне организације
Члан 53.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице – контролна организација, ако:

1) обавља послове контроле и цертификације без важећег рјешења (члан 39. став 3),

2) без извршене провјере изда потврду о усаглашености којим се потврђује да је производ произведен у складу са овим законом и којим се дозвољава стављање увезених органских производа и производа из периода конверзије у промет (члан 48. став 5).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу – контролној организацији.

Други прекршаји привредног друштва или другог правног лица – контролне организације
Члан 54.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице – контролна организација, ако:

1) не доставља Министарству извјештаје на начин прописан овим законом (члан 43. став 2),

2) не поступа у складу са додатним правилима о размјени информација (члан 46).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 300 КМ до 900 КМ и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу – контролној организацији.

Прекршаји привредног друштва – произвођача
Члан 55.

(1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 6.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице – произвођач, ако:

1) не поступи у складу са прописаним обавезама пријаве активности (члан 10),

2) не управља газдинством према правилима производње (члан 10. ст. од 8. до 13),

3) ставља у промет производе из периода конверзије као органске или производе из периода конверзије супротно правилима из члана 11. став 5. овог закона,

4) у органској производњи, без одобрења овлашћене контролне организације и Министарства, користи репродуктивни материјал који није из органске производње (члан 14. став 7),

5) обавља органску сточарску производњу без доказа о начину и условима коришћења земљишта (члан 15. став 2),

6) врши узгој животиња користећи хормонске терапије, клонирање и пренос ембриона (члан 15. став 5),

7) не поштује правила производње за органску прерађену храну и органски прерађену храну за животиње (чл. 17. и 18),

8) у производњи грожђа и вина користи дјелимично и сировине које нису из органске производње (члан 19),

9) не води евиденцију о данима сакупљања, сатима, подручју, датуму и времену пријема производа, не чува је и не ставља на увид контролној организацији, те не обезбјеђује транспорт органских производа у складу с прописима (члан 23. ст. 2. и 3),

10) онемогући спровођење службених контрола или других службених активности (члан 42. став 1),

11) не води евиденцију ради доказивања усаглашености са овим законом (члан 42. став 3).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ и предузетник.

Прекршаји физичког лица – произвођача

Члан 56.

Новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај физичко лице – произвођач, ако:

1) не поступи у складу са прописаним обавезама (члан 10),

2) не управља газдинством према правилима производње (члан 10),

3) ставља у промет производе из периода конверзије као органске или производе из периода конверзије супротно правилима из члана 11. став 5. овог закона,

4) у органској производњи, без одобрења овлашћене контролне организације и Министарства, користи репродуктивни материјал који није из органске производње (члан 14. став 7),

5) обавља органску сточарску производњу без доказа о начину и условима коришћења земљишта (члан 15. став 2),

6) врши узгој животиња користећи хормонске терапије, клонирање и пренос ембриона (члан 15. став 5),

7) не поштује правила производње за органску прерађену храну и органски прерађену храну за животиње (чл. 17. и 18),

8) у производњи грожђа и вина користи дјелимично и сировине које нису из органске производње (члан 19),

9) не води евиденцију и не чува евиденцију о данима сакупљања, сатима, подручју датуму и времену пријема производа те евиденције не ставља на увид контролној организацији и не обезбјеђују транспорт органских производа у складу с прописима (члан 23. ст. 2. и 3),

10) онемогући спровођење службених контрола или других службених активности (члан 42. став 1),

11) не води евиденцију ради доказивања усаглашености са законом (члан 42. став 3).

ГЛАВА X
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Подзаконски акти
Члан 57.

(1) Министар ће у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона донијети:

1) Правилник о поступку разврставања газдинстава у органској производњи (члан 10),

2) Правилник о периоду конверзије, агротехничким мјерама, органској биљној и сточарској производњи и производњи репродуктивног материјала (чл. 11, 13, 14. и 15),

3) Правилник о производњи алги и животиња из аквакултуре, периоду конверзије и припреми непрерађених производа (члан 16),

4) Правилник о поступцима прераде у органској производњи хране и хране за животиње, вина и квасца (чл. 17, 18, 19. и 20),

5) Правилник о критеријумима за одређивање ванредних ситуација (члан 22),

6) Правилник о обиљежавању органских производа, условима и начину складиштења, транспорту и стављању на тржиште смјеша и хране за животиње (чл. 23, 30, 31. и 32),

7) Правилник о условима, обавезама и мјерама које произвођачи и група произвођача треба да испуне, с циљем препознавања и избјегавања ризика контаминације (члан 27),

8) Правилник о садржини, обрасцу, начину пријаве, вођењу евиденција и регистара у органској производњи и начин извјештавања (чл. 25, 34. и 36),

9) Правилник о поступку издавања цертификата и поступку отклањања неусаглашености (чл. 35. и 46),

10) Правилник о службеним контролама и условима за рад контролних организација, минималном проценту додатних контрола, евиденцијама и мјерама за обезбјеђивање усаглашености (чл. 38, 41. и 42),

11) Правилник о издавању потврде за органске производе из увоза (члан 48),

12) Правилник о начину и методологији вршења стручних контрола и обука у органској производњи (чл. 28. и 44),

13) Правилник о Каталогу мјера (члан 50).

(2) До доношења подзаконских аката из става 1. овог члана примјењују се подзаконски акти донесени на основу раније важећег Закона, ако нису у супротности са овим законом.

Престанак важења ранијег Закона
Члан 58.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о органској производњи („Службени гласник Републике Српске“, број 12/13).

Ступање на снагу Закона
Члан 59.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:

Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Ненад Стевандић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
НАЦРТА ЗАКОНА О ОРГАНСКОЈ ПРОИЗВОДЊИ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о органској производњи садржан је у Амандману XXXII став 1. т. 8. и 13. на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република уређује и обезбјеђује основне циљеве и правце привредног, научног, технолошког, демографског и социјалног развоја, развоја пољопривреде и села, коришћење простора, политику и мјере за усмјеравање развоја и заштиту животне средине. Чланом 64. дефинише се да Република штити и подстиче рационално коришћење природних богатстава с циљем заштите и побољшања квалитета живота и заштите и обнове средине у општем интересу.

Чланом 53. Устава је утврђено да Република обезбјеђује заштиту потрошача, а чланом 70. став 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство, број: 22.03-020-1518/24 од 4. новембра 2024. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 8. и 13. Устава Републике Српске, према којима Република, између осталог, уређује и обезбјеђује основне циљеве и правце привредног, научног, технолошког, демографског и социјалног развоја, развоја пољопривреде и села, коришћење простора, политику и мјере за усмјеравање развоја и заштиту животне средине. Чланом 64. Устава дефинише се да Република штити и подстиче рационално коришћење природних богатстава с циљем заштите и побољшања квалитета живота и заштите и обнове средине у општем интересу, док је чланом 53. утврђено да Република обезбјеђује заштиту потрошача. Такође, према члану 70. Устава Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Ова материја до сада је била уређена Законом о органској производњи („Службени гласник Републике Српске“, број 12/13). С обзиром на то да је основ за досадашњи Закон о органској производњи била ЕУ регулатива број 834/2007, а која је стављена ван снаге, потребно је с циљем даљег усклађивања система органске производње са правном тековином ЕУ донијети нови Закон о органској производњи и ускладити га са новом Уредбом вијећа ЕУ број 848/2018 о органској производњи и означавању органских производа, која се почела примјењивати од 1. јануара 2021. године. Измјене досадашњег текста Закона о органској производњи није могуће спровести имајући у виду да треба извршити значајне промјене, па је обрађивач, у складу са чланом 59. став 1. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), приступио изради новог закона.

Овим законом уређују се свеобухватан систем управљања фармом и производњом хране који комбинује најбоље еколошке стандарде, висок ниво биодиверзитета, очување природних ресурса, примјену стандарда добробити животиња и производне методе у складу са преференцама одређених потрошача производа, уз употребу природних материја и процеса.

Органска пољопривреда је интегралан производни систем висококвалитетне

хране који је заснован на најбољим еколошким праксама и који је друштвено прихватљив и економски профитабилан. Органска производња тежи ка производњи широког асортимана пољопривредно-прехрамбених производа, задовољавајући захтјеве потрошача за производима који су произведени у процесима који не штете животној средини, здрављу људи, здрављу биљака или здрављу животиња и њиховој добробити.

Овим законом дефинисани су циљеви, начела и правила производње у узгоју биљака, животиња, аквакултури, правила за сакупљање самониклих биљака, гљива, као и правила за производњу прерађене хране, укључујући вино и храну за животиње. Обухваћено је и поријекло биљака и животиња, прикупљање података како за произвођаче тако и за увознике органске хране, организација контролног система у органској производњи, као и каталог мјера и стручни савјет за органску производњу како би се овај сектор из године у годину унапређивао.

Доношењем новог закона о органској производњи хране стварају се услови за одрживи развој органске производње, уз осигурање ефикасног функционисања тржишта, заштите конкурентности на тржишту, осигуравање повјерења потрошача и заштите интереса потрошача, али и еквивалентност производа произведених у Републици Српској са органским производима у свијету и несметан пласман на сва свјетска тржишта, будући да ће се контрола и цертификација како производње тако и производа радити по истим критеријумима.

У складу са Смјерницама за консултације у изради прописа и других општих аката („Службени гласник Републике Српске“, број 86/22), обрађивач је овај закон објавио на интернет страници Министарства, те извршио консултације са релевантним субјектима из ове области.

Обрађивачу су дате одређене сугестије које су се односиле на усклађивање са правним системом Републике, као и на побољшање, односно прецизирање формулација текста Закона, те његово усклађивање са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), које је обрађивач прихватио и уградио у текст Закона.

Будући да је Републички секретаријат за законодавство утврдио да је овај нацрт усклађен са Уставом, правним системом Републике и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљења смо да се Нацрт закона о органској производњи може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу, број: 17.03-020-3016/24 од 20. новембра 2024. године, увидом у законодавство ЕУ и текст Нацрта закона о органској производњи, установљено је да је обрађивач узео у обзир релевантне изворе права ЕУ који ће доношењем подзаконских аката бити у потпуности преузети. Због тога се потврђује оцјена „дјелимично усклађен“ у Изјави о усклађености.

При изради Нацрта кориштени су сљедећи секундарни извори права ЕУ:

1. Пречишћен текст: Регулатива 848/2018 Европског парламента и Савјета од 30. маја 2018. године о органској производњи и означавању органских производа и замјени регулативе Савјета 834/2007[1],

[1] *Consolidated text: Regulation (EU) 2018/848 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 on organic production and labelling of organic products and repealing Council Regulation (EC) No 834/2007,*

2. Спроведбена регулатива Комисије (ЕУ)2021/1165 од 15 јула 2021. о одобравању одређених производа и супстанци за употребу у органској производњи и утврђивању њихових пописа[2],
3. Спроведбена регулатива Комисије (ЕУ)2021/1378 од 19. августа 2021. о утврђивању одређених правила у вези с сертификатом који се издаје субјектима, групама субјеката и извозницима у трећим земљама који су укључени у увоз органских производа и производа из периода конверзије у Унију и утврђивању пописа признатих контролних тијела и контролних установа у складу с Регулативом (ЕУ) 2018/848 Европског парламента и Савјета (текст значајан за ЕГП)[3],
4. Делегирана регулатива Комисије (ЕУ)2021/2306 од 21. октобра 2021. о допуни Регулативе (ЕУ) 2021/848 Европског парламента и Савјета о правилима о службеним контролама пошиљки органских производа и производа из прелазног периода намијењених увозу у Унију те о потврди о инспекцији[4],
5. Делегирана регулатива Комисије (ЕУ)2021/1698 од 13. јула 2021. о допуни Регулативе (ЕУ) 2018/848 Европског парламента и Савјета о условима за признавање контролних тијела и контролних установа надлежних за спровођење контрола субјеката и група субјеката који су цертификовани као органски, те органских производа у трећим земљама, те правилима о њиховом надзору, контролама и другим мјерама које та контролна тијела и контролне установе требају спроводити (Текст значајан за ЕГП)[5],
6. Регулатива (ЕУ)2017/625 Европског парламента и Савјета од 15. марта 2017. године о службеним контролама и другим службеним активностима којима се осигурава примјена прописа о храни и храни за животиње, правила и здрављу и добробити животиња, здрављу биља и средствима за заштиту биља, о измјени регулатива (ЕЗ)999/2001, (ЕЗ)396/2005, (ЕЗ)1069/2009, (ЕЗ)1107/2009, (ЕУ)1151/2012, (ЕУ)652/2014, (ЕУ) 2016/429 и (ЕУ)2016/2031 Европског парламента и Савјета (ЕЗ)1/2005 и (ЕЗ)1099/2009 и директива Савјета 98/58/ЕЗ, 1999/74/ЕЗ, 2007/43/ЕЗ, 2008/119/ ЕЗ и 2008/120/ ЕЗ те о стављању ван снаге регулатива (ЕЗ)854/2004 и (ЕЗ)882/2004 Европског парламента и Савјета, директива Савјета 89/608/ЕЕЗ, 89/662/ЕЕЗ, 90/425/ЕЕЗ, 91/496/ЕЕЗ, 96/23/ЕЗ, 96/93/ЕЗ и 97/78 ЕЗ те одлуке Савјета 92/438/ЕЕЗ (Регулатива о службеним контролама)[6].

---

[2] *Commission Implementing Regulation (EU) 2021/1165 of 15 July 2021 authorising certain products and substances for use in organic production and establishing their lists (Text with EEA relevance),*

[3] *Commission Implementing Regulation (EU) 2021/1378 of 19 August 2021 laying down certain rules concerning the certificate issued to operators, groups of operators and exporters in third countries involved in the imports of organic and in-conversion products into the Union and establishing the list of recognised control authorities and control bodies in accordance with Regulation (EU) 2018/848 of the European Parliament and of the Council (Text with EEA relevance),*

[4]*Commission Delegated Regulation (EU)2021/2306 of 21 October 2021 supplementing Regulation (EU) 2018/848 of the European Parliament and of the Council with rules on the official controls in respect of consignments of organic products and in-conversion products intended for import into the Union and on the certificate of inspection (Text with EEA relevance),*

[5] *Commission Delegated Regulation (EU) 2021/1698 of 13 July 2021 supplementing Regulation (EU) 2018/848 of the European Parliament and of the Council with procedural requirements for the recognition of control authorities and control bodies that are competent to carry out controls on operators and groups of operators certified organic and on organic products in third countries and with rules on their supervision and the controls and other actions to be performed by those control authorities and control bodies (Text with EEA relevance),*

[6] *Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and*

Обрађивач је у раду користио и Регулативу 2017/625 о службеним контролама која прописује службене контроле за све области у Поглављу 12 ЕУ, а то су заштита здравља биља, ветеринарство и безбједност хране. С обзиром на то да су наведене области у Републици Српској регулисане различитим законима, иста ће бити преузета релевантним домаћим прописима. Стога сугеришемо да обрађивач приступи утврђивању начина преузимања ове регулативе чиме би се индиректно унаприједио квалитет производа у Републици Српској, а тиме и њихов извоз у ЕУ.

Подаци о изворима права ЕУ и њиховом правном основу, те детаљни приказ усклађивања са наведеним прописима ЕУ садржани су у Изјави о усклађености и упоредним приказима Нацрта закона о органској производњи са правном тековином ЕУ и праксом и стандардима Савјета Европе.

Доношењем овог закона дјелимично ће се испунити обавезе из члана 95. ССП-а које се односе на сарадњу уговорних страна у области пољопривредно-индустријског сектора. Усклађивање Закона са законодавством ЕУ у области органске производње доприноси развоју ове гране производње утврђивањем метода органског узгоја биљака и животиња. Првенствено се то односи на забрану коришћења ГМО, јонизујућег зрачења, ограничавање вјештачких ђубрива, хербицида и пестицида, забрану кориштења хормона и рестрикцију употребе антибиотика у узгоју животиња.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Област органске производње у Републици Српској дефинисана је Законом о органској производњи („Службени гласник Републике Српске“, број 12/13) и пратећим подзаконским актима. Доношење новог Закона о органској производњи неопходно је узимајући у обзир чињеницу да је 20. маја 2018. године ступила на снагу Уредба вијећа ЕУ број 848/2018 о органској производњи и означавању органских производа која се почела примјењивати од 1. јануара 2021. године и којом је стављена ван снаге Уредба вијећа ЕУ број 834/2007 о органској производњи и означавању органских производа.

С обзиром на то да је основа за доношење досадашњег Закона о органској производњи била ЕУ регулатива број 834/2007, а која је стављена ван снаге, потребно је с циљем даљег усклађивања система органске производње са правном тековином ЕУ донијети нови Закон о органској производњи. Усклађивање, односно измјене досадашњег текста Закона о органској производњи није могуће спровести имајући у виду да треба извршити значајне промјене истог, стога се приступило изради новог закона.

Органска производња је свеобухватан систем управљања фармом и производњом хране који комбинује најбоље еколошке стандарде, висок ниво биодиверзитета, очување природних ресурса, примјену стандарда добробити животиња и производне методе у складу са преференцама одређених потрошача производа, уз употребу природних материја и процеса.

Органска пољопривреда је интегралан производни систем висококвалитетне хране који је заснован на најбољим еколошким праксама и који је друштвено прихватљив и економски профитабилан. Органска производња тежи ка производњи широког асортимана пољопривредно-прехрамбених производа, задовољавајући захтјеве потрошача за производима који су произведени у процесима који не штете животној средини, здрављу људи, здрављу биљака или здрављу животиња и њиховој

2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council.Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation) (Text with EEA relevance)

добробити.

Значај органске производње је вишеструк, а сам циљ органске пољопривреде је производња хране и добијање квалитетног и високо безбједног производа, који ће допринијети очувању људског здравља, очувању животне средине, те одржавању и повећању плодности земљишта. Органска пољопривредна производња подразумијева и максимално коришћење обновљивих извора енергије, одржавање биолошке разноликости екосистема и заштиту животне средине, те смањење свих облика загађења који могу бити посљедица пољопривредне производње.

Органска производња је производни систем који може да задовољи захтјеве друштва у цјелини и најбрже је растући пољопривредно-прехрамбени сектор у свијету. Сигурност и квалитет хране је основни предуслов за освајање не само домаћег него и глобалног свјетског тржишта. Стога органски производи системом контроле и цертификације потрошачима дају сигурност и повјерење у цјелокупни систем производње. Генетски модификовани организми (ГМО) и производи добијени од или уз помоћ ГМО нису у складу с концептом органске производње. Они су забрањени у органској производњи.

Овим законом су дефинисани циљеви, начела и правила производње у узгоју биљака, животиња, аквакултури, те правила за сакупљање самониклих биљака, гљива, као и правила за производњу прерађене хране, укључујући вино и храну за животиње. Обухваћено је и поријекло биљака и животиња, прикупљање података како за произвођаче тако и за увознике органске хране, организација контролног система у органској производњи, као и каталог мјера и стручни савјет за органску производњу како би се овај сектор из године у годину унапређивао.

Доношењем новог закона о органској производњи хране стварају се услови за одрживи развој органске производње, уз осигурање ефикасног функционисања тржишта, заштите конкурентности на тржишту, осигуравање повјерења потрошача и заштите интереса потрошача, али и еквивалентност производа произведених у Републици Српској са органским производима у свијету и несметан пласман на сва свјетска тржишта, будући да ће се контрола и цертификација како производње тако и производа радити по истим критеријумима. Такође, новим законом добиће се подаци о увозу органских производа у Републику Српску, али и извозу.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Закон садржи укупно 59 чланова који су подијељени на сљедеће главе:

ГЛАВА I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ (чл. од 1. до 4) дефинише се област која се уређује овим законом, дефиниције органске производње и производа, примјена овог закона и дефиниције.

ГЛАВА II – ЦИЉЕВИ И НАЧЕЛА ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ (чл. од 5. до 9) прописани су циљеви органске производње, општа начела, посебна начела која се примјењују на пољопривредне активности и аквакултуру, посебна начела која се примјењују у преради хране и хране за животиње из органске производње.

ГЛАВА III – ПРАВИЛА ПРОИЗВОДЊЕ (чл. од 10. до 29) дефинисана су правила производње, период конверзије, забрана употребе ГМО, правила за органску биљну производњу, поријекло биљака, укључујући биљни репродуктивни материјал, правила за органску сточарску производњу, укључујући поријекло животиња, правила за органску производњу алги и животиња из аквакултуре, правила производње за органску прерађену храну и храну за животиње, правила производње за органско вино, квасац који се употребљава као храна или храна за животиње, правила производње за производе који нису обухваћени категоријама производа из чл. 12. до 19, као и у

ванредним случајевима, те сакупљање, транспорт, паковање и складиштење органских производа и производа из периода конверзије, одобрење производа и супстанци за употребу у органској производњи, прикупљање података о доступности на тржишту органског биљног репродуктивног материјала и биљног репродуктивног материјала из периода конверзије, животиња из органског узгоја и младих животиња из органске аквакултуре за даљи узгој, обавезе и мјере у случају сумње на неусаглашеност, мјере предострожности како би се избјегла присутност неодобрених производа и супстанци, стручни савјет за органску производњу.

ГЛАВА IV – ОЗНАЧАВАЊЕ ОРГАНСКИХ ПРОИЗВОДА (чл. од 30. до 33) дефинише се употреба израза који упућују на органску производњу, означавање производа и супстанци које се користе у биљној производњи, обавезни наводи, као и ентитетски знак за органски производ који носе сви цертификовани органски производи, али и означавање производа из периода конверзије.

ГЛАВА V – ЦЕРТИФИКАЦИЈА (чл. од 34. до 36) дефинише се систем цертификације, цертификат, група произвођача.

ГЛАВА VI – СЛУЖБЕНЕ КОНТРОЛЕ И ДРУГЕ СЛУЖБЕНЕ АКТИВНОСТИ (чл. од 37. до 47) дефинише се организација контролног система у органској производњи, повјеравање одређених послова контролним организацијама из области службених контрола, захтјев за овлашћење контролних организација за контролу и цертификацију, списак овлашћених контролних организација, правила о службеним контролама и мјере које требају предузети контролне организације, додатна правила о мјерама које требају предузети произвођачи и групе произвођача, додатне обавезе контролних организација, обуке, додатна правила о мјерама која утичу на вриједност органских производа или производа из периода конверзије, додатна правила о размјени информација, лабораторијске анализе.

ГЛАВА VII – ПРОМЕТ ОРГАНСКИМ ПРОИЗВОДИМА (чл. од 48. до 50.) дефинисан је увоз, односно извоз органских производа и производа из периода конверзије, као и каталог мјера које се предузимају у случају утврђених неправилности у систему органске производње, извоз органских производа и подаци о извозу, односно увозу.

ГЛАВА VIII – НАДЗОР (чл. од 51. до 52) дефинише управни надзор као и надлежности инспектора који обухвата контролу контролних организација, њихово овлашћење, контролу пословних књига, али забрану рада контролним организацијама уколико раде у супротности са овим законом.

ГЛАВА IX – КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ (чл. од 53. до 57) дефинисани су прекршаји контролних организација, прекршаји привредног друштва или другог правног лица, прекршаји привредног друштва – произвођача, прекршаји физичког лица – произвођача.

ГЛАВА X – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ (чл. од 57. до 59) дефинишу се подзаконски акти које је потребно донијети у року од двије године на основу овог закона, престанак важења претходног Закона и ступање на снагу овог закона.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКАТА НА УВОЂЕЊУ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЋУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у Нацрт закона о органској производњи и Образац 1. процјене утицаја закона, Министарство привреде и предузетништва у Мишљењу број: 18.06-020-2914/24 од 13. новембра 2024. године констатује да је обрађивач спровео сљедеће методолошке кораке процјене утицаја прописа:

Нацрт закона је предвиђен планом рада Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде за 2024. годину, као и програмима рада Владе и Народне скупштине Републике Српске за 2024. годину. Нацрт закона о органској производњи усклађен је са Стратегијом развоја пољопривреде и руралних подручја Републике Српске за период 2021-2027. године, „Специфични циљ“ 3.3.3. Заштита природе и одрживо коришћење природних ресурса.

У вези с проблемом који се жели ријешити, обрађивач наводи да важећи закон који регулише област органске производње је усклађен са Регулативом Савјета Европе број 834/2007 од 28. јуна 2007. године о органској производњи и означавању органских производа, а иста је стављена ван снаге. С обзиром на то, било је потребно приступити изради новог закона, а како би се одредбе новог законског рјешења које регулише органску производњу ускладиле са новом Уредбом 848/2018 Европског парламента и Савјета Европе од 30. маја 2018. године о органској производњи и означавању органских производа. Такође, с обзиром на то да је органска производња релативно нови вид пољопривредне производње, постоји један број произвођача који извозе органске производе на ЕУ и друга свјетска тржишта, те је било неопходно донијети нови закон, како би се обезбиједила еквивалентност са ЕУ прописима и наставак извоза органских производа из Републике Српске. Проблем у примјени важећег закона представљала је и чињеница, што важећим законом није била регулисана могућност остављања сјемена за даљу репродукцију, а што значи да произвођач у органској производњи није могао да користи репродуктивни материјал, тј. сјеме за даљу репродукцију које потиче из властите органске производње. Важећим законом није била дата могућност ни производње расада у саксијама/чашицама, као ни регулисана групна цертификација. Важеће законско рјешење не утврђује ни вођење евиденција о органским произвођачима, доступном репродуктивном материјалу из органске производње, биљном репродуктивном материјалу из периода конверзије, животињама из органског узгоја и сл, а што у доста ситуација значи да се произвођачи сами сналазе и прикупљају потребне податке.

Општи циљ који се жели постићи доношењем закона је унапређење развоја органске производње и стварање што бољих услова за постизање 25% укупне површине под органском производњом коју треба да постигну све земља до 2030. године, а самим тим и јачање сектора органске производње као одрживог облика пољопривредне производње. Посебни циљеви који се желе постићи доношењем закона су: смањене употребе пестицида и минералних ђубрива, антибиотика, али и заштита здравља становништва, заштита потрошача, заштита пољопривредних произвођача, прерађивача и дистрибутера од нелојалне конкуренције и „лажних органских произвођача“, подстицање развоја активности гајења биљака у систему органске пољопривреде како би се допринијело повољној економској перспективи органског сектора.

Код утврђивања опција за постизање циљева и њихове анализе, утврђено је да се циљ може постићи једино регулаторном мјером.

У вези са утицајем на јавне буџете, обрађивач истиче да Нацрт закона нема утицај на републички буџет, као ни на буџете јединица локалне самоуправе.

У вези са утицајем на пословање, обрађивач наводи да се очекује позитиван утицај укључивањем већег броја произвођача у систем органске производње и већег броја пословних активности у овој области. Нацрт закона ће позитивно утицати на производњу органских производа, с обзиром на то да се у производњи даје предност биљкама и животињама са нашег подручја, односно старим сортама биљака и раса животиња, а дозвољено је и остављање сјемена из властите производње. Самим тим очуваће се сорте сјемена и садног материјала, али и аутохтоних раса животиња,

односно вршиће се очување биљних и животињских ресурса Републике Српске. Наведено ће се омогућити кроз одредбе Нацрта закона, које произвођачу дају могућност коришћења репродуктивног материјала из властите органске производње, што до сада није био случај. На овај начин, произвођачу ће се олакшати производња јер ће за наредну сезону имати могућност да користи сјеме из властите производње. Такође, органска производња неће бити доведена у питање, у случају непостојања органског репродуктоивног материјала, с обзиром на то да одредбе Нацрта закона произвођачу дају могућност да користи репродуктивни материјал из конвенционалне производње, када на тржишту нема органског репродуктивног материјала, с тим да се биљни репродуктивни материјал који не потиче из органске производње не може третирати другим средствима за заштиту биља, осим оним који су дозвољени за третирање сјемена и који су дозвољени у органској производњи. Даље, у ванредним случајевима, уколико нису доступни из органске производње у довољној количини одређени састојци пољопривредног поријекла, Нацрт закона утврђује да Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде може на захтјев произвођача привремено одоборити употребу састојака пољопривредног поријекла из конвенционалне производње за производњу прерађене хране на период од највише шест мјесеци. На овај начин, прерада органских производа неће бити доведена у питање, а што је јако значајно за самог произвођача. Нацрт закона регулише и групну цертификацију која малим произвођачима омогућава производњу органских производа за које ће имати сигуран откуп и пласман будући да ће бити дио групе произвођача. Када је ријеч о контролним организацијама које су до сада обављале послове контроле и цертификације у органској производњи, овим Нацртом закона Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде контролним организацијама повјерава и послове из области службених контрола. За обављање ових послова контролне организације ће бити овлашћене од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и биће у обавези да достављају већи број евиденција Министарству о истом. На другој страни, увозници и дистрибутери органских производа ће имати додатно прилагођавање, с обзиром на то да се Нацртом закона утврђује обавеза додатног извјештавања Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде од стране увозника кроз детаљан извјештај са свим подацима о увезеним органским производима. Што се тиче извоза органских производа из Републике Српске, извозник је у обавези да Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде приликом извоза доставља копију транспортног листа или цертификат о инспекцији (COI) у електронском облику, а што према тренутном важећем законском рјешењу нема обавезу. Произвођачи или групе произвођача, који производе, прерађују, дистрибуирају или складиште органске производе или производе из периода конверзије, као и они који увозе или извозе такве производе или стављају у промет, према Нацрту закона обавезни су пријавити своју активност Министарству ради уписа у Регистар органских произвођача, са циљем постојања на једном мјесту евиденције о субјектима који су у процесу органске производње.

Нацрт закона утврђује четири нове формалности и измјену постојеће формалности. Нове формалности су: Рјешење о упису у Регистар органских произвођача, Одобрење за употребу биљног репродуктивног материјала који не потиче из органске производње, Одобрење за употребу састојака пољопривредног поријекла из конвенционалне производње, за производњу прерађене хране и Одобрење за ретроактивно признавање периода конверзије. Формалност Овлашћење за контролу и цертификацију у органској производњи и обнављање овлашћења коју познаје важећи закон биће измијењена на начин да ће контролне организације поред обављања послова за контролу и цертификацију у органској производњи, сада моћи обављати и

послове из области службених контрола. За обављање наведених послова, контролне организације треба да испуњавају исте услове као и за обављање послова контроле и цертификације.

У вези са социјалним утицајем, обрађивач наводи да ће Нацрт закона позитивно утицати на информисање и заштиту потрошача. Нацрт закона прописује да сваки органски производ треба да има ознаку за органски производ, чија употреба је обавезна за све органске производе који се стављају у промет, укључујући и производе из увоза. На овај начин потрошач ће бити сигуран да је у питању органски производ, а нарочито када је ријеч о производима из увоза (из разлога што земље имају различите ознаке за органске производе, а на наше тржиште долазе производи из различитих дијелова свијета).

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач наводи да ће Нацрт закона имати позитивај утицај. Нацрт закона ће утицати на одрживо управљање, заштиту и очување земљишта кроз адекватан, контролисан систем производње и узгоја махунарки и зелених усјева. Поред наведеног, Нацрт закона ће позитивно утицати и на заштиту од утицаја ГМО, јер се истим изричито забрањује употреба ГМО и дозвољавају само одобрена средства за заштиту биља, ђубрива, адитиви итд.

У погледу осталих методолошких корака процјене утицаја прописа, обрађивач наводи да су консултације спроведене на начин да су у израду Нацрта закона били укључени представници академске заједнице, институти, Републичка управа за инспекцијске послове, контролне организације. Радни текст Нацрта закона је био доступан и на интернет страници ресорног министарства, ради достављања примједби и сугестија.

Када је у питању праћење спровођења прописа, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде ће пратити ефекте примјене закона. Показатељи за праћење су: већи број органских и произвођача у периоду конверзије, удруживање малих произвођача у групе произвођача, повећање извоза органских производа, али и потражње органских производа на тржишту Републике Српске. Наведено ће се пратити кроз Регистар органских произвођача, друге евиденције које води Министарство, али и евиденције које воде контролне организације.

Министарство привреде и предузетништва утврдило је да је обрађивач, приликом спровођења процјене утицаја прописа, поступио у складу са Одлуком о процјени утицаја прописа.

Сугерише се обрађивачу да поступи у складу са тачком V Одлуке о процјени утицаја прописа приликом израде подзаконских аката.

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

Учешће јавности у изради овог закона обрађивач је, у складу са Смјерницама за консултације у изради прописа и других општих аката („Службени гласник Републике Српске“, број 86/22), обезбиједио тако што је текст Преднацрта закона објављен на интернет страници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, са роком од 15 дана ради достављања примједаба и сугестија, те га је на тај начин учинио доступним свим заинтересованим органима, организацијама и појединцима.

У изради овог закона учествовали су чланови радне групе формиране од стране министра пољопривреде, шумарства и водопривреде. Свој допринос тексту овог закона дали су и представници академске заједнице, произвођача и Инспекторат.

Све оправдане примједбе и сугестије на овај закон су уважене и уграђене у текст Нацрта закона о органској производњи.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.

Доношење овог закона биће економски оправдано јер ће се његовим усвајањем створити правни оквир који ће омогућити органским произвођачима хране и хране за животиње да буду конкурентни како на домаћем тако и на иностраном тржишту.